

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto IX.

Ljubljana, 4. februarja 1937

Štev. 5.

Molk je druga velesila sveta; prva je govor.

o. Lacordaire

Dobra dela

Ali ni čudno, da tako redko slamo kaj o dobrih delih? Rea je, da je precej dobrih ljudi na svetu in da se vsak dan stori mnogo dobrih del, a vendar s slabim veliko več slišimo.

Tudi ljudje v pogovorih veliko rajši govor o napakah kakor o dobrih straneh ali o dobrih delih posameznikovih.

Pred več leti sem nekoč mislil, kako dobro bi bilo, pametno in pošteno, če bi časopisi od časa do časa objavljali vsa dobra dela, usaj večja recimo in če bi objavljali tudi imena ljudi, ki so ta dela storili. A kaj, ko mi je takoj vstal velik pomislek: kje naj o teh dobrih delih izvedo?

Pred kratkim sem pa v praškem listu »Prayer-Tagblatt«, in sicer v njegovih nedeljskih številkah, steknil novo rubriko »Dobra dela«. Rubrika sicer ni velika, ker tudi dobrih del ni veliko na svetu, zato je pa zanimiva in svojevrstna.

Bral sem tako med drugim tudi o teme dobrem delu:

V neki praški kavarni, v središču mesta, se je prejšnji teden tolje zgodilo: Natakarici, ki je raznašala po kavarni pecivo, se je pripetila nesreča, da ji je pladenj s pecivom padel na tla. Plačilni natakar je prišel ko strela in začel vptiti nad preplašeno natakarico: najmanj, kar se ji bo zgodilo, bo to, da ji bodo od plače odtrali škodo, ki jo je zakrivil.

Takrat je izza neke mize vstal starejši gospod, vprašal, koliko je škode, in nato je spustil osramočenemu motogotu v roke okrog 70 čeških kron (110 din). Ne da bi čakal priznanja prisotnih gostov ali zahvale od vsejave vse objokane natakarice, je nato vzeti svoj klobuk in plašč, plučal svoj zapitek in hitro odšel iz lokala.

Ali se vam ne zdi ta dogodek hudo nevskdanjan? Kako redko človek sliši o tako plemenitih ljude!

Vsak leta je en dan posvečen miru, en dan varčevanju, en dan materinskih ljubezni, en dan boju proti tuberkulozi, en dan Rdečemu križu itd. Toda dneva, ki bi bil posvečen dobrom delom — tega dneva ni. In vendar bi tak dan kazalo uvesti. Kazalo bi objaviti najlepša dobra dela, ki so jih ljudje storili v letu dni, kazalo bi, da se tak dan vsak posameznik izpraša in ugotovi, koliko dobrih del je v preteklem letu storil.

Lanskoto leto smo tu pa tam vendarle brali in slišali o dobrih, plemenitih in junaških delih. Čitali smo o dobrih delih angleškega lorda, ki izdeluje automobile »Morris« in ki je v sorazmernem kratkem času podaril ogromne denarje siromakom in kulturnim ustanovam. Brali smo, da je neko deklete, ne rem že kje, s svojim junaštvom rešilo pet ali šest otrok, ki jim je grozila nevarnost, da utonje v mrzli reki. Gotovo se tudi spominjate nekega mladega moža, Ljubi mu je bilo ime in nekaj več ko deset let je imel, pa je tvegal svoje mlado življenje in je tudi umrl — samo zato, da je rešil svoje starše in brate.

Tu pa tam še srečamo dobre ljudi, tu pa tam še slišimo o dobrih delih, a le malo jih je; ko bi jih bilo več, bi tudi več o njih brali. V času, ko so ljudje tako trdorščni in se ne brigajo za usodo svojega bližnjega, bi vsa dobra dela kazalo gojiti kakor občutljivo cvetlico; kajti zgledi vlečejo.

Haka.

General Hajash, prejšnji vojni minister, je sestavil novo japonsko vlado

»DRUŽINSKI TEDNIK« izhaja vsak četrtek. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Gregorčičeva ul. 27/III. Tel. Št. 33-32. Poštni predel Št. 345. Račun Poštne uranilnice v Ljubljani št. 15.393. — NARODNINA: 1/4 leta 20 din, 1/2 leta 80 din. V Italiji na leta 40 lir. v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. Naročnino je treba plačati vnaprej. — ROKOPISOV ne vrāčamo, nefrankiranih dopisov ne sprejemamo, za odgovore je priložiti za 3 din znank. — CENA OGLASOV: med besedilom stane vsaka enostolpčna petitna vrstica ali njen prostor (višina 3 milimetre in širina 55 mm) din 7. — Med oglasi stane vsaka petitna vrstica din 4'50. N o t i c e : vsaka beseda din 2. — Mali oglasi: vsaka beseda din 0.50. Oglasni davek povsod se posebej. Pri večkratnem naročilu primeren popust.

Danes:
Skrivnost leopardjega človeka
Prečuden doživljaj v Mozambiku
Gl. str. 8

Razgled po svetu

Hitler je govoril in ni nič povedal

V Ljubljani, 3. februar.

Eden in Blum sta svoja govora spravila pod streho, na vrsti je bil Hitler. V soboto, na četrti obletnico prihoda narodnih socialistov na oblast, je nemški diktator odgovoril zahodni demokraciji.

Hitlerjev govor je trajal dve uri. Namenjen pa ni bil toliko zumentju svetu kakor lastnim ljudem; to se vidi iz dikcije, iz posameznih točk in ne nazadnje iz tona tega govora.

Vsi svetovni listi, tudi angleški (ki navadno z Nemci drže), so si edini v tem, da je Hitler mnogo govoril, a le malo povedal. In vendar živimo v tako napetih dobi revolucij, sovrašta med narodi in prenapetega nacionalizma, da bi bila baš prava Hitlerjeva beseda čudež storila. Te Hitlerjeve besede ni bilo.

Hitler je med drugim dejal, da je bila Nemčija petnajst let gobavec med narodi in da je to sramoto odpravila obnova nemške armade. Drž! Vprašanje je le, za kakšno ceno! Poznavalc razmer trde, da so Nemci v teh štirih letih vrgli v oborožbo več sto milijard dobre valute! Danes Nemci nimajo ne samo presnega masla, tudi krompirja, sladkorja in kruha jim že manjka — pa ne zato, ker so brez kolonij, temveč ker so ves denar pometal topovom in bombam in letalon v nemastna žrela. Če Hitler trdi, da je on rešil Nemčijo versajske sramote, se temu pač ne da oporekati — le pripomniti velja, da mu je pot pripravila že nemška demokracija s samovoljnimi črtanjem reparacij, s predčasno izpraznitvijo Porenja itd. In prepričani smo, da bi bili nemški socialni demokrati in krščanski centrumaši, da se niso pred petimi leti tolikanj lahkomiseln razšli, do danes do malega že prav isto dosegli kakor Hitler — le z manjšim tam-tamom in s to spremembou, da bi Nemcem ostalo nekaj več masla, pa manj tepor.

Hitler je med drugim dejal, da je bila Nemčija kriva vojne!

Dalje je Hitler svečano preklical prisiljeni nemški podpis pod izjavo, da je Nemčija kriva svetovne vojne.

Preklicati je lahko — vprašanje je le, ali je s tem tisto, kar kdo preklicje, res postal neresnično. Nidroma, da je bila ta točka versajske mirovne pogodbe žaljava in ponikevalna za Nemčijo, in da že zato ni bilo prav, da so jo francoski šovinisti s pomočjo Angležev izsiliли v mirovno pogodbo. To pa kajpak še ne pove, da bi bili Nemci nedolžni svetovne vojne; baš nasprotno! Če je bila katera vladpa posebno kriva, da je prišlo do največjega klanja v svetovni zgodovini, je bila to nedovomn Viljemova vladu g. Bethmann-Hollwega — tistega Bethmanna, ki je cenično dejal, mereč na Belgijo, da so pogodbe z golj krpe papirja. Nemška vlad je bila leta 1914. — razen avstrijske! — edina na vsem svetu, ki ni po nobeni ceni hotela pristati na to, da se sarajevska tragedija razsodi pred mednarodnim razsodiščem v Haagu; nemška vlad je bila tista, ki je hujšala avstrijsko vladu, naj se ne zadowolji z izjavo beograjske vlade; nemška vlad je bila tista, ki je skonstruirala afero s francoskim letalom, ki naj bi bilo metalo bombe na neko nemško mesto — samo zato, da je dobila pretvezo, napovedati Franciji vojno in s tem zažgati svetovni požar.

A z nemško vladu je bil nemški narod. Saj je imel svoje slobodno izvoljene poslanice v berlinskem parlamentu — in vendar v vsem državnem zboru ni bilo ljudskega zastopnika, ki bi bil nastopil zoper Viljemovo in Bethmannovo blaznost, niti socialni demokrati ne! Nemci leta 1914. niso imeli Jaurresa — imeli so ga Francozi, čeprav bi bil nemški Jaurès

Adolf Hitler govoril

morda preprečil prelivanje krvi, sedanj terorizirani nemški narod, če bi ga njegovi voditelji zapeljali vanjo.

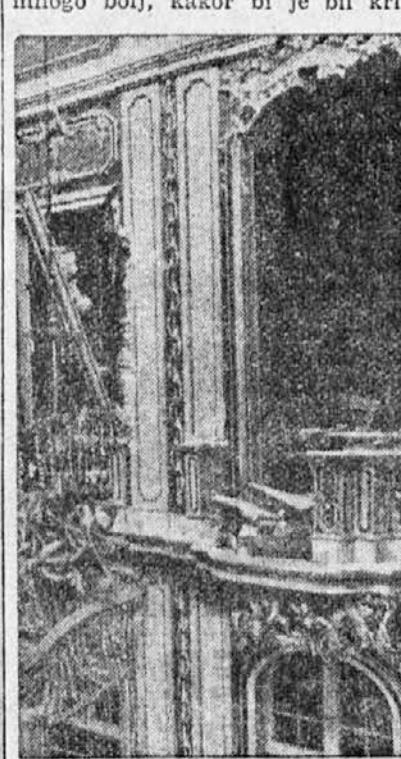
Nihče danes ne trdi, da bi bile francoska, angleška, ruska vladu nedolžne nad vojno; toda njihova krivda v primeri z nemško skoraj v poštov ne pride. Toliko je govorito, da so vse antantne vlade vsaj na zunaj kazale voljo za mir — nemška pa niti tega ne.

Prav je, da smo si zastran teh stvari na čistem. Noben pošten človek ne narod danes Nemcem nicensar ne očita zaradi leta 1914. Očita jim zgodovina, očita jim versajska pogodba; le-to je Hitler raztrgal, zgodovine pa sto Hitlerjev ne bo moglo raztrgati.

»Nič več nas ne loči od Francozov!«

Dalje je Hitler dejal, da Nemčija poslej nobena razprtija več ne loči od Francozov in da je zdaj konec njegovih »nepričakovanih« odicitev.

Oboje bi ves svet z veseljem in zadoščenjem sprejet na znanje, če bi le mogel verjeti. Ali ni mar Hitler že po posaarskem plebiscitu slavnostno izjavil, da je zdaj ni več stvari, ki bi ustvarjala hudo kri med sosedoma na obeh bregovih Rena? Preteklo je komaj nekaj mesecev od tistih dob in Hitler je to izjavo očvidno že pozabil: ali bi jo bil drugače ponovil, ko je z vojaško zasedbo Porenja vnovič brutalno kršil pogodbe in raztrgal miroljubni Locarno? V soboto smo doživeli že drugo reprizo te izjave; upajmo, da bo zdaj res definitivna.

Po atentatu v Lizboni: bombe so razdejale dve sobi v prosvetnem ministru

»Kolonije hočemo!«

Razumljiva je pa nedvomno Hitlerjeva zahteva po kolonijah. Vprašanje je le, katera antantna država bo tako nesebična, da jih bo odstopila. Po moralni in stvarni pravici so prvi poklicani za to gesto Angleži. Prvič so bili leta 1919. oni pospravili največ nemških kolonij; drugič niso s črtanjem reparacij nič izgubili, ker so se bili že dotlej učinkovite odškodovali; in tretjič so med vsemi nekdanjimi zmagovalci baš Angleži tisti (Italija tu ne pride v poštov), ki se pri vsaki priložnosti zavzemajo za Nemce — ne glede na to, ali je svetu (in njim samim) to v korist ali ne.

Plemenški nauk

Zanimiva, čeprav nekoliko drzna teorija, ki jo je Hitler podal v sobotnem govoru o »plemenskem nauku«. Dejal je namreč, da se narodnosocialistična oblika vladavine načelno loči od sistemov prejšnjih dob po tem, da je postavila »plemenski nauk« (»Rassenlehre«) v središče. Nacistični program je zamenjal liberalistični pojem osebnosti in marksistični pojem človeštva s pojmom »s krvjo in zemljo zvezanega ljudstva«. To spoznanje o pomenu krvnega v plemenskega nauka je Hitler primerjal z epohalnim spoznanjem, da se zemlja vrti okoli sonca. Napovedal je, da bo ta nacistični nauk rodil prav tako preobrat v mišljenju, kakor ga je Kopernikov nauk v zvezdoljubju. Plemenški nauk po njegovem ne pelje k odstavljanju med narodi, temveč k pravemu medsebojnemu razumevanju. Le židje bodo kajpak od tega izključeni...

Povedali smo že, da Hitlerjev govor ni napravil posebnega vtisa v demokratskih državah. Priznajo mu pa, da je bil nemški vodja to pot vendarle nekajmirnejši in zmernejši kakor po navadi; iz tega sklepajo, da bi se s časom morda le našla možnost za sodelovanje z njim. Seveda bo pa dotlej moral nemški kancler spoznati, da z glavo skozi zdid ni mogoč priti in da bo dobro ranjaj in za ves svet, če se precej unese.

Obsodba v Moskvi

Zoper pričakovanje vsega sveta se v Moskvi vendar niso upali vseh »veleizdajalcev« obsoditi na smrt: »samo« triinajst so jih, štirje so pa dobiti deset let ječe, med njimi tudi Radek.

Kakšni razlogi so narekovali takšno razdelitev kazni? Zakaj se je Radek kot glavni »krivec« tako dobro izmazal?

Nepristranska sodba v tem procesu je skoraj nemogoča. Medtem ko smatra del svetovnega tiska za dokazano, da so bili obtoženci v zvezi s hitlerjevcem in Japonci, drugi tega ne verjamejo. Ali so res samo zato morali v smrt ali v ječo, ker so padli v nemilost pri Staljinu? Mogoče; posebno verjetna se pa ta domnevna ne zdi.

Observer.

Leon Blum govoril v Lyonu

Kronika preteklega tedna

Privilegirana umetnost

Te dni smo brali dve kratki, a značilni novici. Prva je prišla iz Varšave; posnemamo jo iz zagrebskih »Novosti«:

V mednarodnem natečaju za veliki spomenik maršalu Pilsudskemu je dobil prvo nagrado in nalog, da spomenik izdelal, z a g r e b š k i kipar Avgustinić. Izdelava veličastnega spomenika bo stala 4 in pol milijona dinarjev.

Druga novica je prišla iz Pariza; povzemamo jo prav tako iz zagrebskih »Novosti«:

Razsodišče za presojo načrtov jugoslovenskega paviljona se je odločilo za načrt mladega z a g r e b š k e g a arhitekta inž. Josipa Seissla. Paviljon so že začeli graditi. — Pripomiti je treba, da pri tem natečaju niso sodelovali samo jugoslovenski razsodniki. Načrt širšega natečaja so namreč hoteli tudi Francozi videti, ker jim ni vseeno, kakšno lice bo imel jugoslovenski pavilon. In v ožjem natečaju so se Francozi (resnici na ljubo je treba priznati: tudi Jugoslaveni) odločili za delo zagrebskega arhitekta.

Zakaj navajamo ti dve poročili? Da bi Zagrebčanom kadili?

Nikakor ne! Temveč samo zato, ker je velezačljivo, da je v dveh velikih natečajih, heber tako rekoč mednarodnih, zmagača zahodna jugoslovenska umetnost, medtem ko smo pri natečajih v naši prestolnici žal vajeni, da zmaguje tako imenovana privilegirana umetnost, t. j. umetnost zvez, sorodstva itd. Kdor ne verjam, naj pogleda državna poslopja (v Ljubljani je žal malo priložnosti za to), pa naš znak, naš bankovec in naš kovanin denar — in naj to našo privilegirano umetnost primerja s tem, kar tiskajo in kujejo naši sosedje, kateri kolikor celo pred Albanci nas je lahko sram, pred njimi se prav posebno!

Veselimo se: v Varšavi in v Parizu je privilegirana umetnost doživela dva občutna udarca. Upajmo, da jo bomo vendar tudi pri nas doma spravili v doglednem času tja, kamor spada.

Najboljša pot k razorožitvi

Kdor jo najde, dobi dolarsko nagrado

Ameriška družba »New History Society« (Newyork, 132 East, 65th Street) je razpisala nagradno tekmovanje o vprašanju: »Kako bodo narodi sveta dosegli splošno razorožitev?«

Razpisane so tri svetovne nagrade za tri najboljše odgovore iz vsega sveta: prva za 1000 dolarjev, druga 600 dolarjev in tretja 400 dolarjev. Potem so celinske (kontinentalne) nagrade po 200 dolarjev za vsak najboljši odgovor iz Evrope, Azije, Afrike, Avstralije in Nove Zelandije, Južne in Srednje Amerike in Severne Amerike. Dajte so razpisane še nacionalne nagrade po 50 dolarjev za najboljše odgovore iz posameznih držav. Vsaka država lahko dobi več nagrad — kakršna je pač kakovost odgovorov njenih tekmovalev.

Tekmovanje traja do 1. maja 1937.

Odgovor sme imeti največ 2000 besed (za primerjavo: ta članek jih ima okoli 170).

Od slovenskih jezikov je pripravljena k tekmovanju edino ruščina. Drugi jeziki, v katerih sme biti odgovor napisan, so angleščina, francosčina, nemščina, holandsčina, italijansčina, španščina, portugalsčina, kitajsčina, japonsčina, arabščina in perzijsčina. Kdor bi hotel poslati odgovor v katerem drugem jeziku, mora priložiti prevod v angleščini ali francosčini.

(Po »Prager-Press«)

kilometeri Osijeka. Čudna zadeva pa s tem za javnost še ni zaspala. Nedavno se je oglašil mesar, ki je dobavljal konjsko meso za zoološki vrt, z računom, in ko denarja ni dobil, s tožbo za 1.600 dinarjev. Ker tudi tožba ni zaledila, je trgovec baronico presenetil z dražbo.

■ V Stanovskem stavku Rudarji v rudniku Stanovskem pri Poljčanah so se v kratkem času morali že drugič zateči k stavki. Vsa posredovanja poklicnih krogov so namreč ostala brez uspeha in podjetje, ki svojim delavcem zaščitnika ne izplačuje redno, vztraja na tem, da vsak delavec, ki ne pride na delo, izgubi službo.

■ Zejje, žgane in mleko — recept za dolgo življenje. Jovanka Pravilica je doma iz Zagradine blizu Trebinja v Hercegovini. Stara je 117 let, torej je pač najstarejša ženska v naši državi. Ženica ve povedati, da je vse svoje življenje jedla vse, kar ji je prislo pod zob, posebno veliko pa je pojedla zelja, žgancev in mleka.

■ Sladkor ihotapiro na debelo iz Zadra. Pri Martinski pri Šibeniku so načni orožniki zajeli pred kraljim ihotapcem sladkorja. Skrivališča so niso našli. Država trpi zaradi ihotapljenja sladkorja leto za leto znalo škodo. Sladkor, ki ga v Zadru prodaja po 75 do 80 centesimov za kilo (2 din.), je češkega izvora in ga ihotapiro posebne družbe v Italiji, na Grške, v Albanijo in celo v Turčijo.

■ Kovance so ponarejali kmelje blizu Siska. Nekemu poseljniku iz bližnje vasi je neznan nepridiprav ukraidal konja, zato so orožniki preiskovali olico. V vasi Strožec so v prvi hiši, ki so se v njej oglasili, odkrili pravčato kovačnico dokaj soredno izdelanega denarja. Naredili so preiskavo še v drugih hišah in našli se v dveh razen naprave za kovanje denarja. Kmelje trde, da denarja niso spravili v promet.

■ Nizki tečaj marke in devalvacija lire povzročata naši tekstilni industriji z naraščajočo konkurenco hinde preglavice. Italija ponuja po posebno nizkih cenah bombažne tkanine, ki jih pa zadnje čase uvažamo tudi iz Nemčije. Kako naglo se uvoz iz Italije dviga, priča to, da je od oktobra do novembra lanskega leta poskočil s 13'9 na 30'8 milijona dinarjev, na sprotno pa na naš izvoz v Italijo pada s 34 milijonov v oktobru na 14'3 milijona dinarjev v novembri.

■ Dražba v zasebnem zoologiskem vrtu, Baronica Herman-Vessely v Osijsku je imela v svojem stanovanju sreči mesta 40 psov in mačk, poleg tega pa še mladega leva. Da sosedom prijetni duhovi niso bili niti kaj po volji, je razumljivo. Osijska občina je zato baronici zagrozila, da bo vse njene ljubljence izročila konjederetu, če jih ne spravi drugam. Preselila se je zato z njimi na svojo pristavo v

jateljev med znanstveniki. Neki časnikar, ki je imel priložnost »govoriti« z njo, popisuje v pariskem »Paris-Soir« vtič, ki ga je napravila manj ta izredna ženska:

»Njen obraz je postal nenavadno mladosten; čeprav so njene oči objojene v večno slepoto, razoveda ta obraz naivnost in nekakšno otroško veselje nad življnjem. Njene drobne roke z vitkimi prsti so čudovito gibčne; človek bi dejal, da jih je treba pogledati, pa bož je uganil, kaj ta ženska misli in čuti.«

Z ljudmi okoli sebe pride v stike s posredovanjem svoje prijateljice, ki jo vse razume in ji vse lahko dopove. Kadar hoče Helen »poslušati, položi svojo desno na obraz svoje tolmačici, palec nekako na vrat, kazalec na ustnice, sredine pa na nosnice. Tako zaznava vibriranje govorjenja (golno, ustno, zobno in nosno); privzgojila si je tolikšno prakso, da razume sleheno besedo. Odgovarja pa takoj, da počasi izgovarja besede, ki jih sicer ne sliši, a se jih je naučila izgovarjati z otipavanjem obraza svojega profesorja, ko ji je govoril, in s posmemanjem slehernega giba, ki ga je le utrgnila zaznati.

Zgled optimizma in potrežljivosti

Pri Heleni Kelenovi

Čudo v človeški podobi: čeprav je že od poldrugega leta svoje starosti slepa, gluha in nema, obvlada osem jezikov, piše knjige, študira botanike, pleše, plava in jaha

(b) Pariz, februarja

Danes šteje miss Helen Kelenova blizu petdeset let, to se pravi, da je že več ko 48 let slepa, gluha in nema. Devetnajst mesecov ji je namreč bilo, ko je zaradi hude bolezni prišla ob najdragocenijeje čute. In vendar si je znala pridobiti čudovito znanje: saj obvlada osem jezikov, saj ima vsečiliske diplome, saj je napisala že več knjig, takih da je z njimi zastoljela širok po svetu!

Kdo je vendar to čudežno bitje?

Miss Helen Kelenova se je rodila v Alabami, na jugu Združenih držav in tam je tudi prebila mladost. Že zgodaj je šla na popotovanje po svetu. Najprej je dokončala študije na harvardski univerzi, potlej je pa popotovala iz prestolnice v prestolnico in prišla tako v stike z vsemi pomembnimi psihologji v Ameriki in Evropi, ki so jo z velikim zanimanjem in občudovanjem proučevali in se ji še danes ne morejo načuditi. Učenjaki se posebno dobro počutijo v njeni družbi, saj njena razumnost vse prekaša, kar bi si človek le misliti mogel. Pa ne samo zaradi tega ljubijo njenu družbo; tudi zato, ker imajo pri tem neprecenljivo priložnost, spoznavati nenavadni umstveni svet slepo - gluhomemih ljudi.

»Otipavanje besed

Miss Helen Kelenova se mudri te dni v Parizu, kjer ima mnogo pri-

»Tudi plesati znam...«

Kadar koli govori Helen Kelenova o svoji vzgoji, se zmerom vrača k temu prečudnemu odkritju. Vse drugo se ji zdi normalna posledica. In vendar pomeni ta »normalna« posledica tolikšno in tako neizmereno miselnino in kulturno bogastvo, da jo smejo zavidati milioni in milijoni »normalnih« žensk, t. j. takih, ki jim nobenega čuta ne manjka.

Prosimo: diplomirala je na harvardski univerzi v umetnostni zgodovini in »govori« angleščino, latinsčino, grščino, francosčino, nemščino, italijansčino in španščino. Študirala je botaniko. (»Ni je stvari,« je rekla v Parizu, »ki bi jo tako rada gledala, kakor rast rastlin.«) Napisala je knjige o svojem življenju in študiju o moraliki. Prevedla je v angleščino spornine slepega francoskega poslanca Scapinija. Članica je premnogih znanstvenih družb. Pozna in ceni najboljše pisatelje desetih ali dvanajstih narodov. Sodeluje v mnogih dobrodelnih društvih za slepe in sama odgovarja na mnogočestvilne dopise, ki jih ji pišejo njeni tovariši v nesreči.

Povejmo h koncu še to, da je Helen Kelenova tudi sportnica in da zna plavati, veslati, jezdit in... plesati.

Ali je še človek na svetu, ki bi se smel postaviti tej izredni ženski ob stran?

Preseili smo se!

Uredništvo in uprava »Družinskega tednika« sta se

1. februarja 1937

preselili iz prejšnjih poslovnih prostorov na Tyrševi cesti 29/I. (»Gospodarska zveza«) v svoje nove poslovne prostore

v Gregorčičevi ul. 27/III

Uprava ima uradne ure prav tako kakor doslej od 8.—12. dopolne in od 2.—6. popoldne.

Dempsey proti gangstrom

Newyork, jan. Slavni boxarski šampion, nekdajni svetovni prvak Jack Dempsey je odprt v Newyorku restauracijo. Zaradi obiska se mu ni treba ravno pritoževati.

To je kaj kmalu zavhalo newyorško podzemje. In lepape dne je dobil Jack Dempsey prijazno vabilce, da ima odriniti gangstrom sodkupnino zase in za svojo gostilno — nič več in nič manj kakor 2 milijona dolarjev. Prejšnji ponedeljek je prisel drugi opomin. Toda Dempsey ga je raztrgal. Poprij je tak »davek« nočes nočes plačeval, ker se je bil za svojo ženo, zdaj mu je pa vsega tega že preveč.

Ko so ga časnikarji vprašali, kaj bo storil, jim je odgovoril:

»Niti enega centa ne bodo videli ti razbojniki! Vem, kaj tvegam: da me vsak čas utegne kakšna strojnica spremeni v rešeto. Toda meni je prav tako kakor Ameriki tega gangstrov in razbojništa in ugrabljanja otrok že dovolj in preveč. Ne bom se več dajal izmogavati tem banditon, in zato izjavljam na ves glas, da sprejem vsljene mi boje!«

Dempsey je velik optimist, če misli, da bo gangstrstvo kos...

V baru

Polnoč je bilo že minilo, ko se je dvema gospodoma zdel prijeren čas za obujanje spominov iz otroških let.

»Veš, ko sem se rodil,« je povedal prvi, »snisem tehtal niti eno kilo. Lahko, mi verjamem!«

»Pa si stal živ?«

»Menda! Danes bi me moral vedeti, kakšen korenjak sem!«

(»Young America«, Newyork)

Banka Baruch

11. Rue Auber, PARIS (9e)

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnom kurzu. — Vrši vse bančne posle najkulantnejše. — Potni urad v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64. Bruxelles: Halandija: št. 1458-66. Ded. Dienst: Francija št. 1117-94. Paris: Luxemburg: št. 5067, Luxemburg.

PRIREJAMO ZOPET

NAŠ PRILJUBLJENI SEJEM

NA VSE CENE V IZLOŽBAH 10% POPUSTA!

1.-15.

FEBRUARJA

ANT. KRISPER

MESTNI TRG 26

RADI VAM RAZKAŽEMO SEJEM TUDI, ČE SI NE BOSTE NIČESAR IZBALI!

BUFET NA RAZPOLAGO!

Zlati jubilej Eiffelovega stolpa

1792. rojstno leto prve francoske republike, je na stolpu ovekovečeno — v številu stopnic

(nD) Pariz, januarja, Danes teden so Franci obhajali petdesetletnico svojega slavnega stolpa: natanko pred petdesetimi leti, 28. januarja leta 1887 so ga namreč pričeli graditi.

Njegov graditelj inženir Eiffel je obljubil, da ga bo doogradil do konca leta 1888, ko so v Parizu pripravljali mednarodno razstavo — in res je držal besedo.

Pa pokramljajmo nekoliko o številkah tega stolpa, ki je bil sprva toliko estetom trn v peti in ki je valič temu hitro postal največja pariška znamenitost.

Na stolp drži 1.792 stopnic (simbolno: 1792 je rojstno leto prve francoske republike), 350 do prvega nadstropja, 380 od prvega do drugega in 1.062 od ondod do vrha.

Prvo nadstropje je v višini 58 metrov, drugo 116 metrov nad zemljo in tretje 276 metrov visoko. V tretjem nadstropju, 24 metrov pod vrhom, imajo 16'50 m dolgo in prav toliko široko stekleno dvorano; v njej je prostora za 800 ljudi.

Od otvoritve (leta 1889) pa do konca lanskega leta je bilo na Eiffelovem stolpu 16.777.913 ljudi. Parižani so prepričani, da bo to število letos, ko bo v njihovi prestolnici svetovna razstava, poskušilo za kakšen milijon ljudi.

(Paris Soire)

Kopalne kadi iz baržuna

(nTo) Detroit, jan. Naše kopalne kadi so nepraktične zato, ker v njih polzi; kaj lahko združimo in se potolčemo.

No, vseh teh nadlog bo konec, ko si bomo nabavili kadi po najnovejši ameriški modi. Te kadi so namečak kar nosiljanici v avtomobilih in sedeži v kavarnah, oblazinjene z baržunom, ki pa je nalašč v ta nameu izdelan ne-premočljivo. (»American Weekly«)

Najredilnejša hrana

v najbolj zgoščeni obliki

je nedvomno sladkor. V tem hranivu je namreč največ kalorij; zato je sladkor najpripravnnejša hrana za občutljive želodec in za starejše ljudi, ki boluhajo za slabo prebavo. (nD)

Pojoča miška

(nMi) Newyork, januarja. Voditeljica otroškega doma v Woodstocku je nekaj iskala v jedilni shrambi — ko je zdajci zaslušala taho petje, drobno melodijo, ki ji ni razumela besed. Zadušeno se je ozrla po nevidni pevki, in glej: vsa presenečena jo je odkrila v majhni miški...

Ujetja je živalco in jo je zaprla v klečko, »kjer je še kar dalje godila svojo popevko, tolikanj podobno pravemu petju. Tako je pojoča miška na lepem postala ljubljenska otrok; krstili so jo za »Minko«. Kmalu je govorilo o pojoči miški vse mesto in celo ra-

Vam bo pripomogel, da spet doseže zdravje s pomočjo zdravilnih svojstev, ki jih vsebujejo rastline.

Ne boste sovražnik samemu sebi!

Bolečine v PREHODNIH LETIH in pri MESECNEM PERILU (menstruaciji) Vam bo ublažil Herson čaj.

Ali Vam je nadležna DEBELOST? Ali hočete postati VITKI? Potem pijte Herson čaj!

Zakaj bi trpeli za REVMATIZMOM in PUTIKO (gihom), če to ni potrebno. Herson čaj je sredstvo, ki more olajšati Vaše bolečine.

Herson čaj pomaga pri ARTERIO-SKLEROZI in HEMOROIDIH (zlati žili).

Ali res ne veste, da je Herson čaj dobro sredstvo pri OBOLENJU ZELODCA, JETER in LEDVIC?

Herson čaj dobite samo v ORIGINALNIH OVIKIH v vseh lekarnah.

ZAHTEVATE brezplačno BROŠURU in VZOREC pri:

»RADIOSAN« ZAGREB

Dukljanična ulica 1.

Reg. S. št. 19834-33.

Dve izza filmskih kulic

Tragikomedija

Clark Gable, stara Angležinja in 14letna Gwendolina

b. Hollywood, 28. jan.

Clark Gable je neprostovoljni junak te tragikomedije. Siromak je prestal dosti strahu, preden se je izmazal...

Nobena skrivnost ni, da je Amerika obljubljena dežela za ženske. To se pravi, jemlje jih v varstvo, kjer se le da; ni je nerodnejše zadave za Američana, kakor če mora pred sodnike zaradi kakšne deklidine, ki prispeva pri vseh svetnikih, da jo je zlorabil, tako ali drugače.

To je dobro vedela mrs. Nortonova, 47letna Angležinja, drugače najbrže ne bi bila pripeljala v Ameriko svoje hčerkice, deklečka, ki sliši na prečudno ime Gwendoline.

V Hollywoodu imajo med drugimi mladimi ljudmi tudi nekega Clarka Gabla, čednega, le nekoliko plahega mladeniča.

Baš zato je mrs. Nortonova sklenila napraviti iz njega očeta svoji Gwendolini.

Nič lažjega ko to: treba ga je le tožiti zaradi oče-

tovstva, Gwendolino pa naučiti, da mu bo znala ponuditi roko in spontano vzlikniti: »Papa!«

Zadevo je dobil v roke preiskovalni sodnik v Los Angelesu. Poklical je obe stranki predse.

»Le spomnite se!« je samozavestno zatrjevala mrs. Nortonova. »Bila sva soseda, ko ste letovali na Angleškem... leta 1922 in 1923 je to bilo... Le dobro posimile... Spomniti se morate še lesene ograje, ki je ločila najini vili — ograje, ki ste jo tolirkali preskočili...«

»Nikoli,« je bebasto zajedjal Gable. »še nikoli nisem bil na Angleškem.« Siromak je mislil, da se mu bo zmešalo.

Pa se mu ni, in se ni batil, da bi se mu. Zakaj njegov zagovornik je črno na belem dokazal, da Clark Gabl nikakor ne more biti oče nadobudne Gwendoline: takrat ko je bila mrs. Nortonova v svoji vili na Angleškem, je namreč mladi filmski lepotec prebival na bregovih Tihega oceanja...

Clark Gable se je oddahnil. Drzna izsiljevalka bo pa lahko nekaj mesecev premišljevala za zamrežnimi okni, do kod sega zaščita žensk v Ameriki...

Tragedija

Žalosten konec nekdanje zvezde Mary Prevostove

(BAD) Newyork, 31. jan.

Za zaklenjenimi vrati nekega bednega stanovanja v Hollywoodu je že dva dni evill in zavijal pes. Tam je stanovala neka ženska, ki se je bila šele pred kratkim tja preselila; sosedje je niso poznali. Ker pa zavijanja le ni hotelo biti konec, so vendarle poklici policije in vrata vломili.

Stanovanje je imelo eno samo sobo, vso v neredu in zanemarjeno. Na divanu je ležala neznanaka, mrtva.

Prvi mah so mislili, da gre za umor. Toda poklicani zdravnik je hitro ugotovil: nesrečno je zadel srčna kap, zaradi preobilnega uživanja alkohola. In kakor v potrdilo te diagnoze so ležale na tleh prazne steklenice likerja...

Novica se je po bliskovito raznesla po Hollywoodu. Kajti policija je ugotovila, da je mrtva neznanaka Mary Prevostova.

Se je nič več ne spomniti? In vendar je bila znamenita filmska zvezda, ni še dolgo tega. Govorili so, da ima najskladnejše telo na svetu.

Komaj osem let je minilo od tistih dob...

Takrat je bila Mary še partnerica Charlija Cha-

plina in Ronaldia Colmana. In milijoni in milijoni ljudi so drli v kino, samo da so mogli občudovati njen prekrasno telo in njen živahni temperament. To je bilo v letih 1924 do 1928.

Potem je prišel govorčni film in z njim prvi udarec.

Kmalu nato jo je začela dajati druga nadloga, še nevarnejša: jela se je rediti. Svarili so jo in ji svetovali, da naj živi po strogi dieti. Ni verjela tistim, ki so ji dobro želeli, in kmalu so se pokazale posledice: postajala je v studijih vse redkejši gost, odpovedali so ji pogode in lepega dne je bila na cesti. Takrat se je iz obupa zatekla k pijači.

Lani v aprilu so se njeni prijatelji, med njimi Joan Crawfordova, zavzeli zanjo pri filmskih mogočnikih. Ne zaman: le to so zahtevale filmske družbe, da »shujša na prejšnji obseg«.

To se ji ni zdelo težko, saj se sirota zaradi bede niti do sitega najesti ni mogla! Toda zašla je v ekstreem: meneč da bo tako prej dosegla nekdanjo »formo«, je začela gladovati. Seveda je zbolela. Prijela jo je se nevrastenija in tako se je vnovič vdala alkoholu.

Kakšen je bil konec, smo povedali v začetku.

Otrok s kljunom

(nNo) Zdravnički bolnišnica Mid-

dlesex v Londonu zdravijo nena-
vadnega bolnička, sedemletnega
fantiča Petra, ki se polagoma spre-
minja v — ptiča. Njegov nos je
namreč že bolj podoben kljunu ka-
kor človeškemu nosu, namesto da
bi hodil, skakija po ptičje in krili
z rokami kakor s perutmi...

Druge je pa Peter docela nor-
malen in je še pred kratkim hodil
v solo.

Vzrok njegove čudne bolezni
zdravniki še niso dognali. Ugibajo,
ali niso morda posledica vplivov
pred otrokovim rojstvom.

Zdravniki pa še niso obupali nad
ptičjim fantičkom: upajo celo, da
ga bodo počasi le ozdravili.

(Sunday Referee)

Ugotovili so, da so se trije »delni-
čarji« samovoljno pohabili, medtem ko

so ostali pohabljeni že od rojstva ali
pa zaradi kakšne nesreče. Delničarji so
razdelili mesto Smirno v dvajset okrajev
in vsak delničar je smel prosačiti
samo v določenem mu okolišu. Sled-
beni večer so morali vsi berači od-
delničarjev denar blagajniku, da je ves na-
prosjačeni denar vestno in natanko
vpisal v trgovske knjige.

Ti berači so zasluzili toliko, da so
živeli po »delovnem dnevu meščansko
življenje. Vsi so stanovali v čednih
stanovanjih in so se po »trudopelnem
delu« zabavali kakor vso drugi smir-
ni meščani.

Proti kašlu in hričavosti

Proti kašlu in hričavosti, pri astmi
in obolenju vseh dihalnih organov
vzemite domačo zdravilno specialitetno
»Smreka« sok, ki je sestavljen iz na-
ravnega ekstraka smrekovih vrščkov.

»Smreka« sok je napravljen po preiz-
kušenem receptu in se dobi samo v le-
karini mr. L. Bahovec, Ljubljana, Kon-
gresni trg 12. Cena 1 steklenici 7 Din.

Štiridesetletnice

Napisala Clare Sheridanova

O čudni usodi, ki preganja rod Sheridanov, smo v prejšnji številki priobčili daljši članek. Clare Sheridanova je ugledna angleška pisateljica in kiparka. Prepotovala je že ves svet in je bila nekaj časa celo v službi Britanskega Intelligence-Servicea. Leta 1920. je v revolucijskih viharjih ustvarila portreti Lenina in Trockega. L. 1922. je modelirala Mussolinija, vendar dela ni končala, ker je prišla z diktatorjem v debati navzkriž. Mož ji je padel v vojni, hčerka je poročena v kolonijah, edini sin, materni ljubljenc in ponos, je pa kakor smo že pisali, po čudnem naključju umrl te dni šele 21 let star, kakor da naj se tudi nad poslednjim moškim Sheridanom izpolni grozotna menihova kletev.

Iz zapiskov Clare Sheridanove smo izbrali nekaj posrečenih afrozmov, ki v njih duhovito kramlja o ženah v tako imenovanji »nevaren« dobi — o štiridesetletnicah.

V teh štiridesetih letih smo doživele že nekaj ran. Zdaj vemo, da se le v trpljenju oblikuje značaj.

Vse razmeti se pravi: prizanesljiv biti. Mladost je nestrnja: zato ima toliko konfliktov. Samo tista, ki

zna prizanašati, bo prava tovari-

nihova izkušnja. Koliko gremih naukov nas je stalo, preden smo postale močne in harmonične!

Ob mladih deklečih se štirideset-
letnice ne čutijo zapostavljene.
Nekako tako se čutijo nad njimi
kakor učitelj nad učencami. Malone

zmagoslavje jim polje po žilih. In
res je ljubezen štiridesetletnice vi-
šek njenega čustvenega življenja,

duhovna je ta ljubezen in čutna

hkratu.

Kako strastno so ljubile ženske
v vojnem času! Zavest negotovosti,
strah, da izgube dragega človeka,

je poglabljaj ljubezen, poslednjo vsebino ji je dajal. Podobno

je pri štiridesetletnicah; tako

kakor v teh letih ni ljubila še nikogar.

Toliko več mu ima dati, ker ve, kako velika je nevarnost,
da ga ne izgubi. Ta ljubezen je k

melodija, naraščajoča iz počasne-
ga crescenda v fortissimo.

Uspehi štiridesetletnice so dosti-
krat njene najlepše zmage. V mla-
dosti ni težko osvajati. Ko nam je

pa štirideset, nam gre samo še za

kakovost.

(Qd)

</

naša misel

Oče L'cordaire je bil znamenit francoski pridigar; slovel je za enega izmed najboljših govornikov preteklega stoletja (1802—1861).

Filatelija

* Najgrša francoška znamka. Neki francoski filatelistični list je zadal svojim bralcem vprašanje: Katere francoške znamke so najgrše? In glej: skoraj soglasno so bralec podelili prvo grdostno nagrado propagandini znamkam za letošnjo svetovno razstavo v Parizu! (Da so te znamke prave čudo neokusnosti, smo svoj čas tudi mi zapisali!) Drugo grdostno nagrado je dobila Devica Orleanska iz leta 1929. Potem sledi: umetnostna razstava 1925, domaćin na kolonistički razstavi 1931, Briand 1933. Prav toliko »grdostnih« glasov so dobili: predstavnik Doumer 1933, olimpiada 1924, oljka miru na sedanjih frankovkih znamkah, Viktor Hugo iz leta 1933. — Da s svojim zmazkom ne dela reklame veliki letoski razstavi v Parizu, je spoznala tudi francoška poštna uprava sama: te dni smo namreč brali, da je »propagandno« serijo že vzel iz prometa. Prav v kratkem izide namesto nje nova serija. Ali bo kaj lepoša od prve, je spričo konzervativnosti francoške poštne uprave težko prerokovati.

* Maloantante znamke. Romunija je prva izdala napovedane znamke Male antante: na vrednotah za 750 in 10 lejev s sliko kralja Karola se beseptisk: »Cehoslovacia« (na lev), »Yugoslavia« (na desni) in spodaj »1920—1936«.

* Zanimivo, taktno in... potrebno. Novost posebne sorte pripravlja česko-slovaška poštna uprava. Izdala bo namreč trioglat znamko za 50 hellerjev: pismo s to dodatno znamko bo smela pošta izročiti samo naslovljencu osebno. Niti najbližnji družinski člani ne uslužbenici ne bodo mogli prevzeti to triogljato dodatno znamko opremljenega pisma.

* Znamkovna povodenj pada. Lani se je povojna povodenj novih znamk nekoliko unesla: na vsem svetu je izšlo vsega skup »samo« 1427 znamk — skoraj za 20% manj kakor leta 1935, ko jih je izšlo 1745.

* Finska. 1. januarja je izšla serija Rdečega križa s starinskimi tipi jadrnic.

* Estonska. Na letošnjih dobrodelnih znamkah (po 10, 15, 25 in 50 sentov s 100% nim pribitkom) so upodobljeni grbi raznih estonskih mest. V prometu bodo do 1. januarja 1938.

Gdanska poštna uprava je izdala serijo znamk za zimsko pomoč. Na njih so upodobljene zgodovinske znamenitosti mesta. — Na sliki: znamka za 25 + 10 pf.

* Letonska. Izšle so 4 znamke »beli križ«, društva za zatrjanje alkoholizma, in sicer po 30, 10, 20 in 35 santov. Znamke nimajo pribitka. Naklado 50.000 serij so v nekaj urah razprodali, čeprav je vsak kupec dobil samo 10 serij.

* Praktični Angleži. Čeprav Edward Windsorski že dva meseca ni več cesar in kralj Edward VIII., Angleži se zmerom niso vzel Edwardovih znamk iz prometa. Ne samo to: kolikor jim je še ostalo papirja z vodnim tiskom »Edward VIII. (začetnice za Edward VIII. kralj)«, ga bodo zdaj porabili za portovne znamke.

* 20letnica Poljske. Za 20letnico neodvisne poljske države bo poljska postna uprava izdala prihodnje leto serijo zgodovinskih znamk. Na njih bodo upodobljeni med drugimi kralj Boleslav Držni, kralj Kazimir Veliki v Krakovu († 1364), bitka pri Tannenbergu, Kazimir Jagielski (1447), Tadej Kościuszko, upor leta 1830-31 in maršal Piłsudski.

* Propagandne serije za pariško razstavo bodo tudi vse francoške kolonije. Izšle bodo vrednote po 20, 30, 40, 50, 90 ct in 1'50 fr.

* Peru je dal v Londonu tiskati nove letalske znamke. Slike na njih predstavljajo predsednika republike Le Mara, počasno ladjbo na Titikakaškem jezeru, ameriško zaščitnico sv. Roko itd.

* Argentina. Zaradi novih poštnih pristojbin pridejo v promet nove vrednote.

Možje, ki se niso bali smrti

Na vrvi obraz

DOŽIVLJAJI ANGLEŠKEGA ČASTNIKA V INDIJI

Ta povest je začela izhajati v 43. številki »Družinskega tednika« v dne 29. oktobra 1936. Današnje nadaljevanje je 14. Za nove naročnike smo v letosnjem 1. številku z dne 7. januarja priobčili kratko vsebino vseh 9 nadaljevanj, izšlih do konca lanskega leta. Kdor želi citati lanskata nadaljevanja neskrjana, naj zahteva v upravi brezplačno ponatis prvi 4 nadaljevanj, naslednja nadaljevanja dobri pa v rednih številkah lista od št. 47 dalje. Cena vsake številke 2 din. Naroči Vam jih vsaka trafika, ki proda naš list, ali jih pa sami naročite neposredno v upravi.

14. nadaljevanje

In samo spričo takšnega neobrzdnega razpoloženja je bilo mogoče, kar se dogodilo v prihodnji sekundi. Samo to opravičuje, da sem storil nekaj, česar bi pri polni zavesti nikoli ne tvegal.

Z divjim skokom sem planil pokonci, z enim samim korakom sem stal pred to žensko, pritegnil sem njeno glavo na svoje prsi in ji z roko zamašil usta.

Bila je tako presenečena, da se niti ginala ni.

Binnsa je vrglo na noge in stal je poleg mene.

»Pilotsko obleko dol!« sem po tistem vzkliknil.

In Binns je dokazal, da ni imel neživec ne spoščovanja. Niti najmanjših ozivov ni pozal. Bil je do skrajnosti neobziren.

Kakor bi trenil, ji je slekel pilotsko obleko in ji potlej s svilnatimi trakovi njeni obleke zvezal roke in noge. Od svoje obleke je odtrgal enjuno, jo zmečkal v klobčič in ga ji potisnil v usta.

Niti z najlahnejšim trzljajem mišice se ni branila. Njene temne oči so celo, ko me je mimogrede hečno pogledala, počivala s kar nepojmljivo ravnodušnostjo na meni.

Dotlej eva imela preteto srečo. In to srečo sva blastno skušala dalje.

Z nekaj šepetajočimi besedami sva se domenila. Pilotsko obleko je bila široko ukrojena, kakor so letalski kostumi na splošno. Zlezel sem vanjo. Čelada je bila premajhna in Binns in jaz sva vlekle z združenimi močmi za okrajke, dokler nisem na vseh koncih v krajih popokala in se je usnje zasevilo. Poveznil sem jo na glavo. Se načinko pred oči in bila sva pravljena za odhod.

Se enkrat sem se ogledal.

»Najhrabrejša ženska ste, ki sem jo kdaj koli srečal!« sem ji dejal.

Se zmerom se je njen pogled čudno vdano upiral vame.

Potlej sva predzročno in bogoboječe stopila ven. Hodil sem nekoliko sključeno, da bi se zdel manjši, Binns je pa stopal tudi pred menom, kakor da bi ga eskortiral. Res sva tvegala otrojji poskus, da bi jih preseplila, češ Mahrila eskortira Binnsa. V resnicu pa nisva niti trenutek dvomila, da se mora ta odgon zdeti na moč nemogoč.

Toda Bog je včasih běbecem milostiv.

Dvojna straža, ki je čepela kakšnih deset metrov pred najino kočico, najuje vnenam pogledata in najuje je pustila mimo.

Na vso moč sem se trudil, da sem obračal ljudem zadnjo plat, kadar sva slišno kakšnega čepečega vojaka. Pa ne morda zaradi brezmejnega prezira do teh fantov, čeprav sem imel dovolj vzroka za to; temveč zaradi tega, ker sem si dejal, da je široka pilotsko obleka od zadnje plati pri moškem in pri ženski precej podobna.

Tedaj je sledil tvegan odlomek najne poti.

Moral sva prekoraciti majhen trg in tam so na vseh koncih in krajev gorele plamenice in ognji in mnogo oboroženih ljudi se je potikalokokli. Ob kraju v senci sva tudi tamkaj srečno prišla mimo.

Zdaj bi moral samo nekdo vtakniti svoj nos v najino celico in najti tam zvezano žensko.

En sam krik od ondod — in vse bi bilo pri kraju.

Toda zgodi se ni nič.

Tedaj sva stopila pod temen obok, držeč v dolg kamnitven hodnik, nekak križni hodnik. Ko sva prišla do konca, sva na spleto srečo odprla neka težka lesena vrata... sam vrag si ga vedi, kam so držala.

V vseh teh nevarnih minutah nisva spregovorila niti besedice. Za Binnsom se občutil kljub tenu mnogo hvaležnosti in iskrenega prijateljstva.

Resda, vojak ni bil in takšnih reči ni bil vajan, pa se je vendar vedel, da v ognju zvarjen in z vsemi žavbami namazan bojevnik. Vse je razu-

mel kakor bi trenil, vse kar sem hotel mi je bral z oči in res se je pokazal idealnega tovariša.

Vrata so držala v popolnoma izumrlo ulico. Za hip sva obstala, vsrka zrak in počakala, dokler se nama ni pleglo utripanje sreca.

Potlej sva prisla do ogromnega smetišča — in tam sem na najskrajnjem koncu zakopal pilotsko obleko, celado in načinko — stvari, ki bi me bile uategnile na poti ovirati. Tako sva ostala oba v njenih rumenih in raztrganih oblekah. Tudi teh sva se moralna znebiti.

Po kratkem premisleku sva tvegala. Vsak na svojo pest sva zavila v bližnje hiše. Se zmerom se ni razlegel ne krile ne pok puške. Reči moram, da se mi je takrat zdelo to prav čudo in do malega neverjetno in vsako sekundo sem se nadeljal, da bo nekdo zrasel pred menoj iz tal. Da bi se pri Lenhaju tako dolgo ne zmenili za žensko, ki je bila sama odšla k dvema surovinama ujetnikoma?

Prav čudo!

Na vso srečo sva, ko sva se spet sesla, v temnih hišah nabrala nekaj črnih. Kakor bi trenil, sta bili najini uniformi tudi že zakopani v smetišču.

In tedaj sva se spravila na noge.

Tudi Binns se je zdela ta mrtvaška tišina čudna. Malo prej sva še slišala šunder iz vasi, navadni šunder domačinske vasi. Zdaj tudi tega nisva več slišala in postal je precej groznotno.

Tekla sva. Deset korakov sva tekla, deset korakov bodila. Na tak način prideval brž daleč in se ne upreha.

Toda noč je bila tako soparna, da nama je kmalu lil pot v curkih po telesu. Po navadi so noči hladne. To noč se je pa zdel ves svet kakor ena sama razbeljena stena. Čuden, toda zame, ki sem bil vajen tega podnebjja, niti kaj neznan nemir me je obšel.

K nevihti se je pripravljalo in sicer v nevihti v prenesenem smislu, morda od Lenhaja, temveč z neba; nevihta na obzoru se je zbirala tropska nevihta in se je približevala.

Mojih živev se je lotil zamokel, vrtajoč nemir. Drhtelo je v meni kakor v kakšni električni bateriji. Na neki ogromni njivi sem odtrgal nekaj dini, izbral sem si najlepše in začel žvečiti.

In ko sva pred neko na pol razpadlo koko na kraju te njive vsa zaspela sedla, sva spregovorila prve besede.

»Nerazumljivo,« sem zamrmral sam pri sebi, »popolnoma nerazumljivo!«

Binns je takoj vedel, kaj sem mislil. »Meni tudi,« je dejal, »in vendar spet ne.«

»Kako to, da vendar spet ne?«

»Ali ni nič zbudilo tvoje pozornosti?«

»Ne! Kaj neki?«

»Pri tej ženski?«

»Ne, kaj?«

»Digger, imeniten vojak si, poznavalec ljudi pa nisi.«

»Nak, tega si tudi ne domisljam. Toda povej no že, kaj je na stvari, kaj je zbudilo tvojo pozornost, zakaj, kdaj in kako?«

»Saj si vendar tako zanosiš govoril o fantiču, ali se spomniš?«

»No, da.«

»Nu... in od takrat... človek božji... Digger... to je vendar moral zbuditi pozornost... od tedaj je bila

krotka ko golobček in mehka ko breskev...«

Razumel nisem niti besede.

»Da, in?« sem zarenčal in si vzdihoval otrl pot z oči.

»No in?... Človek božji... saj si pel vendar hvalno pesem popolnoma neznanemu otroku in sicer kakor prav prveč pesnik. Digger, ko vteleseni pesnik!... In samo spomni se, da je ta ženska, ki je sicer človeško življenje toliko močje solze... ne nadeneano popolnoma obnemela, da je postala na malih mehkih, da se ji zacetel oči svetli... Poslušala te je ko angelom. Ta ženska, ki je prav gotovo tako prisibna ko ti ali pa jaz... ki do pičete pozna boj z moškimi... ki ve, da je sama z dvema ujetnikoma... in ta ženska se da kar na lepem napasti... Nič več niti pazila... niti se ni skušala postaviti v bran ali kar kolik... Digger, tovariš, ali se ti bo vendar že posvetila luč v možganib?...«

Strmel sem predse.

Potlej se mi začele odpirati oči:

»Tak tako... kajpak... potlej je bilo že prav, da sem pel hvalno pesem fanfari. Ali mar ne? Ona je mohamedanka, z kdo je v duši s telesom in moje barvitostno pripovedovanje o bodočem vladarju vseh muslimanov jo je tako prevelo, da je samo pobožno poslušala in pozabilna na vso previdnost... Njeno verno hrepnenje... ujena pobožna začaknjenost...«

Obmolknil sem, zakaj Binns se je zatočil na moč hibitati.

»Človeka mora obiti usmiljenje s teboj... je prizanesljivo dejan.

Hotel sem se razlogotito in mu postreči z razumljivim odgovorom, toda tedaj je prihramela tropska nevihta nad naju. Zvezde so izginile, črna lema je objela vse nad nama in okrog raju, hrungenje nevihte je postajalo čedljivo glasnejše in iz daljave se je valilo mogočno, tuleče sumenje.

Datljive palme v bližini so se stekajoče upogibale in vihar se je zagnjal v najine cunje.

»Napis: Doživetje tropske nevihte. Napisal Barney Binns! sem zarjov, voda vihar mi je besede iztrgala z ustnic in je v njih odnesel v noč.«

»Kaj?« se mi je zadrl Binns v uho, toda zar

Preden dan ugasne, žalosti se znébi...

Močno je potrka na vrata, da sem rudovedno pogledala iznad parirjev. Kdo neki trka toli samozavestno?

Vstopil je tovariš iz šolskih let, zgorpel v trsat. Več let se že nisva videla, nič čudnega zatorej, da sem ga komaj spoznala.

»Od kod priatelj?«
»Iz Capetowna, Damijana. Zdaj grem v Prago k sestri, ki je tam poročena.«

»Lepo, da nisi pozabil starih znanec in priateljev! A zdaj pripoveduj, kako in kaj. Tvoj čas je najbrže odmerjen, zato le brž, saj vidiš, da komaj čakam, da izvem kako je namisla v tujini.«

Govoril je uro in dalj. Same zanime stvari. In na koncu je dejal: »...ko sem stopil na rodna tla, mi je za sekundo zastalo sreco. Po tolikih letih spet doma! Čuden občutek je to, Damijana. prideš, gledaš, toliko novega je zraslo iz tal, tebi se pa zdi vse nespremenjeno, staro in domače. Vse drugače utriplje sreco doma, vse drugače se diha...«

Veselje me je prevzelo. Oj, spet nekdo, ki ni mogel pozabiti domovine, grenke v svoji bolečini, sladke v prazničnem veselju. O, pa si se spet enkrat učela tujina, izmuznila se ti je duš in kosmatega goltanca...

In sem rekla poredno: »Nekoč si z vsem ognjem hrepelen po tujih krajinah, ozke domače razmere si skoraj preiziral. Ali se še spominjaš, priatelj, kako si govoril včasih: Sovražim nesmisel sentimentalnosti: sit sem črnega kruha, ki mi ga skoporeže domovina. Ven se mi hoče, v svet, ki mi bo velika, razkošna domačija. V svet hočem, za delom in uspehi! — Zdaj, dragi moj, si se vrnil, nič manj uboga ni domačija, in vendar te lomi ganotje...«

»Ganotje? se je delal nevednega. »I, kaj pa drugega, človek božji! Suhoparnež si, kramarska duša (brez zamere — kar je res, drži), in vendar je bilo v tvojih besedah o domovini nekaj, kar je ganilo. Če bi te ne pozvala, priatelj, bi rekla, da je nekaj pesnika v tebi.«

Zenam in dekletom — čitateljicam »Družinskega tednika« je namenjena naša nova rubrika: Ženski razgovori! (Glej Damijanin članek v 52. številki Družinskega tednika!)

Naša kuhinja

V PAR VRSTICAH

V Journalu of the Institute of Hygiene beremo, da je poraba presnega masla v zadnjih letih na Angleškem poskočila za 50 %. Tudi konzum sadja je zrasel.

Videti je, da so na Angleškem, kar se hrane tiče, nastale take spremembe, da o njih pred vojno niti sanjati ne bi mogli.

Dolgovezni, težki obedili niso več v navadi; ljudje jedo dosti več sadja ko kdaj koli prej. Angleži po novem ne jedo manj, postali so pa izbirčnejši in jedo po pamet in načrtu.

Ravnatelj več londonskih hotelov je povedal tole: »Ljudje so se neverjetno spremenili. Lahko, zdravo hrano zahtevajo, veliko sadja in zelenjavne hodočajo in spremembu ljubljo nadvse — tudi v hrani!«

JEDILNIK ZA SKROMNEJSE RAZMERE

Ponedeljek: Zdrobova juha, govedina in kuhan bren s praženim krompirjem.

Torek: Golaževa juha*, govedina, krompirjev piré in omaka iz kislih kumaric. Krofi.

Sreda: Fizolova juha, polenovka v omaki in polenta.

Cetrtek: Mezgoviti emoki na juhi, solata iz repnih poganjkov (*cima*), pražen krompir.

Petak: Fižol s kislim zeljem; palacinke.

Sobota: Vlivanci, govedina, pečen krompirček in pesa.

Nedelja: Dušen riž z govejo juho, teleće zarebrnice v smetanovi omaki s kruhovimi emoki; biskvitna rulada.

* **Golaževa juha:** Vzemi govej golaž, ki ti je ostal od včerajšnje večerje, zlij ga z govejo juho, da je bo dovolj, in dodaj krompirjeve kockice iz treh ali starih krompirjev. Ko je krompir mehak, je juha gotova.

JEDILNIK ZA PREMOZNEJSE

Ponedeljek: Cvetačna juha. Dušena teleća noga z zelenjavno. Orehovi polmeseci.

Torek: Juha z jetrnimi emoki. Telečina v gorčični omaki. Riž. Krofi.*

Sreda: Ragujeva juha. Krompir v paprikci z govedino in kislimi kumaričami. Smetanasta rulada. Jabolčna čezana.

Cetrtek: Zelenjavna juha. Dunajski zrezek s špinaco in petršljivim krompirjem. Moccova torta**.

Petak: Fižolova juha. Ovrte žabe, krompir, kisl zelje. Jabolčni zavitek.

Sobota: Paradižnikova juha s klobaso. Krompirjevi emoki s presnim maslom in drobtinami. Solata. Orehi (jabolka).

Oba sva se od sreca nasmejala. Potem se je čudno zresnil in v kratkih stavkih povedel tole:

»Bil sem in sem še materialist in suhopernež. Človek, ki ceni le delo in denar. Pesniki, pisatelji — zame po večini ljudje, ki jih ne razumem. Ali morda, razuometi nocoem. Tak ali drugačen stih mi navadno ne pove ničesar. In če se za trenutek vživim vanj, mi že prihodnji hip izpade iz misli. Posloven človek sem pač.«

»En sam verz sem si zapomnil. In ga bom obdržal v spominu vse dni. Tudi če mi bo rojilo po glavi še več skrbi in načrtov.«

»Veliko hudega je za menoj. Toliko zoprnosti, toliko umazanosti je na poti do uspeha, toliko bridkega krvavega garanja. Včasih, zvečer me je obup stiskal za grlo, groza je mrzlično trepetala v možganah... Neštekat bi bil obstal, omagal sredi poti, pa se je kar sam od sebe vpletel v mojo žalostno misel Jenkov verz:«

Predno dan ugasne
žalosti se znébi,
a spomin ohrani
na trenutke jasne.

Jednatost, preprostost in resnica tega kratkega vodila, so mi všeč novega poguma. S pogumom se je vrnila vera v življenje in uspeh.«

Odšel je dalje, na Češko k sorodnikom.

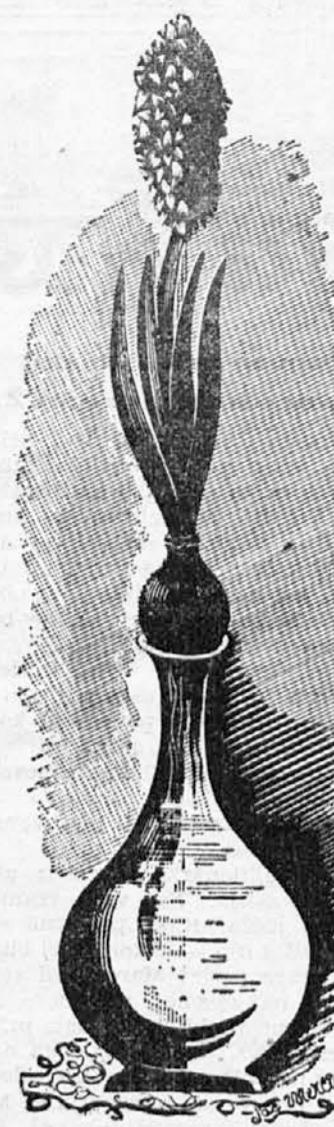
Naj končam in povem vse po pravici. Rekel je še to:

»Ti si mi povedala ta verz, zato te prosim, povej ga še drugim, takim, ki poezij ne beró. Na svoja vrata ga nabi, otrokom ga zapisuj v spominske knjige.«

Zdaj sem ga povedala vam vsem. Pozabiti pa ne smem še pesnikovih besed, ki jih je zapisal pod stih:

To vodilo kratko
kožo ti ohrani
dolgo časa gladko.

Damijana.

Hiacint

Veselje, ki ga boš imela s cvetočim hiacintom, je vredno tistih par dinarjev, ki jih daš za čebulček.

Kozarec napolni z vodo, v grlo pa zatknji čebulček. Moker ne sme postati. Koreninc sprva ne smije segati v vodo. Kozarec imej v hladni, vendar ne premrzi sobi vse dotlej, dokler koreninc ne sežejo v vodo. Prestavi ga potem v toplejšo sobo in pokrij rastlino s papirnato kapico. Snemi jo še te dej, ko je poganjek velik že 4 do 6 cm.

Ko hiacint odevete, čebulček osuši in spravi na hladen prostor. Če imaš vrt, ga na jesen deni v zemljo. V vodi vzgojiš hiacint lahko samo enkrat.

dodaš razmočeni kvas in ostalo moko, sol in rum. Iz dobro predelanega testa izrežeš na deski krofe, jih načedaš z marelično marmelado in jih z gornjo stranjo navzdol polagaš v mast.

* * * Moccova torta. Za zmes rabiš 6 ručenjakov, 20 dkg sladkorja, 2 žlici drobtinic, ki jih poškropiš z rumom, 10 dkg narezanih lešnikov in 10 dkg olupljenih in zmletih mandlijev. Vse zmesaš in dodaš trd sneg iz 6 beljakov.

Novo stanovanje je lepo, a često premočno ubranje v celo preprazno. Ko so bile stvari še doma, druga ob drugi, jih je bilo dovolj, zdaj v sobah se pa kar izgube. Dobrih slik in lepe keramike ni nikoli preveč! Evo priložnosti, da sežeš v žep in podpreš našo umetnost! Saj veš, vsaka družina, bodisi da je ljubiteljica umetnosti iz sreca, bodisi iz meščanskega hrepenenja po posesti, ali iz mode, se rada pobaha z originali tega ali onega umetnika.

Novo stanovanje je lepo, a često premočno ubranje v celo preprazno. Ko so bile stvari še doma, druga ob drugi,

Debelo jarčko nasoli, zavij v rezine in prekajene slanine in dobro poveži s sukancem. V kozico pa daj malo petršljivih koreninic, korenja, zeleno, ostanke govejega ali telečjega mesa, nekoliko vina, malo limonove lupinice in limonovega soka. Kozico pokrij in duši jarčko tako dolgo, dokler se ne omehča, ostati pa mora bela.

Brez Bayer-jevega križa ni Aspirin tablet. Vsaka Aspirin tablet ima Bayer-jev križ. Pri reumatizmu, gripi in vročini.

Oglas je registr. pod S. Št. 1583 od 5. XII. 1936.

Morda se ti bo zdelo moje pisanje prešaljivo, a resno menim, da le pre-

radi kupujemo vse mogoče dragocene tije porcelane in pri tem preizljivo vihamo nos nad našo keramiko.

Imoviteši nevesti podariš lahko še kakšno lepo knjigo za njenovo novo knjižnico ali zbirko, ročni kovčev, potovalni neseser, toplo obleko za potovanje ali kaj podobnega.

Pri izbiri daril ni dovolj, da imaš dober okus in dovolj denarja; glavno je, da si dober psiholog. So ženske, ki si morajo vse svoje živiljenje kupovati vsakdanje, potrebne stvari, njih otroke oči pa vise na ljubkih nečimnostih, ki si jih nikoli ne morejo privoščiti. Ce jim nekdo tako stvar podari, so srečne kakor otroci, kajti kadar otrok potrebuje vsaka žena malo bleska in igrač.

Če bi se poročila moja priateljica, bi ji namesto kuhinjske ure (to je sicer pripravno darilo) podarila ljubko papigico v kletki, ki ji bo v kuhinji delala družino. Ze vidim vaše dolge obraze. Pst! Ona je namreč ena izmed tistih, ki si smejo kupiti samo enkrat na mesec nogavice in še te ne svinlene (ker so premalo trpežne).

Posebno praktična darila za skromnijo gospodinjsko navduhajeno mlado ženico so električne potrebušnice: likalnik, kuhalna plošča ali svetilke za nočne emarice.

Izbira darila in veselje, ki ga imaš z njim, sta odvisna le od tvoje razumnosti. Ne kupuj darila tjavidan! Vzemi si časa, premisli, poišči, izbiraj! Daruj z veseljem in z ljubeznijo — potem tvoje darilo ne bo zgrešilo svojega nomena.

Saska

Poročno darilo

Morda je med letošnjimi srečnimi nevestami tudi tvoja dobra priateljica. Ceprav so poročna darila zaradi krize prisiljena na precej iz mode, ji boš vendar podarila za to priložnost malenkost, ki jo bo razveselila in jo bo spominjala v novem živiljenju na staro priateljico.

Dvoje nevest in dvoje daril. Na eni strani premožna nevesta z balo, ki jo je skrbna mama pripravljala že leta in leta in v kateri prav nič več ne manjka; na drugi strani skromna, samostojna, sodočna žena, ki ji zakon pomeni konec službe in začetek novega, blagoslovljenega dela za dom in za otroke.

Kaj podariš eni in kaj drugi?

Kaj misliš na primer o fotografiskem aparatu, ki si bosta novoporočenca z njim naredila na poročeno potovanju nekaj lepih posnetkov tujih delžel in tujega živiljenja in na katerega bo srečna mamica ujela prvi smerljiv svojega fantička? Kaj bi tisto, če bo prav ta fantiček nekoč tako temeljito »pregledal« eduno škatlo, da ne bo za nobeno rabo več! Saj takrat bodo moderni že drugi aparati in »škatla« bo kvečemu še za staro šaro...

Novo stanovanje je lepo, a često premočno ubranje v celo preprazno. Ko so bile stvari še doma, druga ob drugi, jih je bilo dovolj, zdaj v sobah se pa kar izgube. Dobrih slik in lepe keramike ni nikoli preveč! Evo priložnosti, da sežeš v žep in podpreš našo umetnost! Saj veš, vsaka družina, bodisi da je ljubiteljica umetnosti iz sreca, bodisi iz meščanskega hrepenenja po posesti, ali iz mode, se rada pobaha z originali tega ali onega umetnika.

Novo stanovanje je lepo, a često premočno ubranje v celo preprazno. Ko so bile stvari še doma, druga ob drugi,

ŽENSKI RAZGOVORI

Zgornji kupon izreži in ga priloži svojemu vprašanju. Odgovor v »Družinskem tedniku« je brezplačen. Če želiš pismen odgovor, pošlji svoj naslov in znamko (Din 3—) za odgovor.

Tvoji lasje, tvoj kras

Neraden frizer ti je začgal pramen las. In da bo smola še večja, začgal jih je na najvidnejšem mestu nad celom! Zlepa ti lasje ne bodo zrasli.

Stvar ni tako huda, kakor se zdi na prvi pogled. Vzemi 200 gramov mozga iz volovskih kosti in ga ob kraju štedilnik počasi segrevaj, dokler se ne raztopi. Tekočega precedi skozi rato in dodaj 100 gramov olivenega olja, pa še malo didečega olja. Da mu popraviš duh. Konec začagan las odreži, lasne korenine pa vsak večer natri s kosmičem vate, namoči v olju, ki si ga pripravila. Boš videla, kako hitro bodo zrasli začgani lasje!

Porabni nasveti

Platno ne porumeni, če ga zaviješ v rhujo, ki si jo namočila v modrilu.

Led z labkoto razbijš na manjše kose, če zabiješ vanj tenak žebelj in potolčes po njem s kladivom.

Jaholka laže olupiš, če jih prej pojši z vrelo vodo.

Sol v solniku ne bo postala vlažna, če ji dodas nekaj zrnec riža.

Perilo ti pozimi ne bo zmrznilo, če boš pri splaknjevanju zadnji vodi do dala nekoliko soli.

Sir lepše zrežeš, če uporabljaš topel no.

Olivno olje ne postane žaltavo, če daš v steklenico

Humor

Po ovinkih

Družina se je vselila v novo hišo. Drugi dan odide oče v trgovino z radijskimi apatari in meni:

»Kot strokovnjak mi boste prav gočovo lahko povedali, ali se da jakost zvočnika tako zmanjšati, da ne bo šunder sosedom v nadleglo.«

»Kajpak, malenkost!« je odgovoril trgovec. »Kje pa imate ta zvočnik?«

»Natančno pod mojim stanovanjem je; v vaši trgovini namreč!«

Iz otroških ust

Mala Metka pride z žarečim obrazom domov in d>

»Mamica, že vem! Sosedov Slavko mi je vse povedal! Nič me ni prisnela štokrlja, ne, ne! V maminem trebušku sem zrasla...«

»O, Metka, zakaj pa nisi mene vprašala? Saj bi ti bila sama povedala. Drugič pa kar mene vprašaj, vse ti bom povedala.«

»Res, mamica, vse mi boš povedala?«

»Da, vse.«

»Torej te res lahko vprašam?«

»Da, kar vprašaj.«

»No, mamica, pa mi povej: kaj je to, elektrika?«

Ameriški izgovor

Gospod Piškur pride vsako jutro prepozno v pisarno in vsako jutro ima na jeziku nov izgovor. To pot je pa zamudil kar celo uro.

»Kakšno povestico mi boste pa danes natvedili?« ga vpraša ravnatelj, ko stopi v sobo.

Piškur se pa kaj hitro domislil:

»Veste, gospod ravnatelj, ponoči je treskalno in tega je bilo mojega sinčka takoj groza, da je obrnil zrcalo v steno. Ko sem se davi zbudil, sem se kakor po navadi pogledal v zrcalo, in ko se nisem videl, sem pač mislil, da sem že odšel v službo.«

(n)

Odvetniška

Po obrambnem govoru nekega pravškega odvetnika, cigar zagovori so bili zmerom nad vse dolgočasni, je neki njegov tovarš dejal:

»Gовор je bil tako slab, da ga je bilo res treba držati.«

Prijazno vabito

»Zdaj se prav korenito zdravim. Nič ne pijem in nič ne jem...«

»Oh, prosim vas, pridite nočjo k nam na večerje!«

Da se bosta spoznala

»Dragi stric!« je pisal nečak, »žal ne morem sam priti na postajo. Ker se pa z mojo ženo še ne poznata, imej pod roko kakšnega purana, da se ne zgrešita!«

Zlobno

»Oče, iz česa neki je bil prvi zvočnik?«

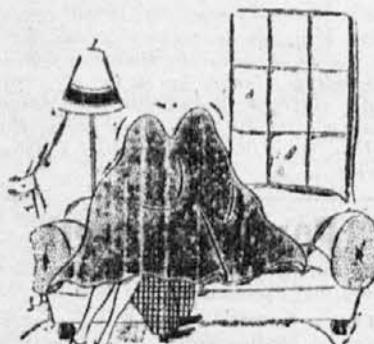
»Iz Adamovega rebra, sin moj.«

Ljubezen gre skozi želodec...

Pred policijskim sodiščem londonskega predmestja Highgate se je med razpravo razvil tale pogovor:

Sodnik: »Obtoženec, torej priznate, da ste vrgli svoji ženi kosilo v obraz. Kakšna jed je pa bila?«

Obtoženec: »Saj zato je ravno nastal preprič, ker nisem tega vedel!«

MOC NAVADE...

...ali kako preživi fotograf vsak večer v družbi svoje zaročenke.

(Everybody's, London)

Najnovejša škotska

Stari milijonar MacNamara je umrl in vse sorodstvo čaka pri notarju razglasitev oporoke. S tesnobno napetostjo poslušajo vsi notarje besede:

»Vse svoje premoženje v znesku 2,431.000 funtov,« bere notar, »zapeljam svojemu sinu Samu s pogojem, da položi 100.000 funtov z menoj v grob.«

Sam je obupan; kot pravemu škotu mu je neznansko žal teh sto tisočakov, ki jih bo utrpel zaradi muhavosti svojega očeta.

Tedaj ga prime stric Tom pod roko in mu šepne:

»Sam, če ti pomagam, da boš oporočno izpolnil, ne da bi izgubil en sam penny, ali mi boš dal 50.000 funtov nagrade!«

»Kajpak, stric! Le brž povej!«

»Tak poslušaj: starega pokopilji in mu vtakni v žep ček na 103.000 funtov na njegovo ime.«

Zakon na poskušnjo

Roman iz naših dni

Po francoščini priredil Ž. O.

Ta roman je začel izhajati v 39. štev. »Družinskega tednika« z dne 1. oktobra 1936. Današnje nadaljevanje je 19. Za nove naročnike smo v letosnjem 1. številki z dne 7. januarja priobčili kratko vsebino vseh 14 nadaljevanj, izšlih do konca lanskega leta. Kdor želi citati lanskata nadaljevanja neskrnjana naj zahteve v upravi brezplačno ponatis prvih nadaljevanj, naslednja nadaljevanja dobi pa v rednih številkah lista od štev. 47. dalje. Cena vseke številke 2 din. Naroči Vam jih vsaka trafika, ki prodaja naš list, ali jih pa sami naročite neposredno v upravi.

19. nadaljevanje

»Seveda sem! In še kako!... Mar vi niste?«

»O, kar se mene tiče... Počitnice so prav zato tako lepe, ker človek ve, da ne morejo biti trajne.«

»A midva vendar nisva na počitnicah!«

»Nekoliko pač — se vam ne zdi?«

Mladi ženi ni ušel postranski posmen, ki ga je Noel položil v besedo počitnic.

»Kaj nama brani, da ne bi do konca živila tega življenga, če nama obema ugaja?« je menila nato.

»Do konca... do smrti!«

»V zmoti ste! Prav nedolžno naključje lahko na lepem vse spremineti...«

»Naključje?« mu je segla v besedo. »Naključje v zakonu? Menila bi, da je najin zakon vendar nekaj določnega, pozitivnega!«

»Temeljčega zgolj na listini z županovim podpisom.«

»Mislim, da to zadošča!«

»Kaj naj bo takle papir sprič skrivnostne usode, ki nama jo je vsakemu posebej namenila bodočnost?«

»To se pravi?«

»To se pravi: če bi lepega dne stopila ljubezen v vaše življeno, ne verjamem, da bi vas poročni list mogel še dalje priklepati name.«

»Zakaj ne? Saj sem prisegla! In tudi moja dolžnost je to!«

»Oh, kako šibko je to vaše dokazovanje! Klic ljubezni je tako nepremagljiv, da podre vse zapreke... In ljubezen je tudi najtehnejše med vsemi opravičili in velja za odvez vseh odvez.«

Hudomušen blisk se je utrnil Marceli v očeh.

»Tak pripušcate možnost, da vas lepega dne zapustim?« je vprašala veselo.

»Dostikrat sem že na to mislil. Prišel bo čas, ko boste začutili potrebo, da si za trajno uredite svoje življeno.«

»V vašo škodo?«

»Kdo ve! Pregovor pravi, da ni nesreče brez sreče.«

»Vidim, da ste pravi modrijan! Dovolite, da vam čestitam,« se mu je posmehovala.

»Ni vzroka! jo je mirno zavrnili. »Zivljenje nas uči, da ima vsaka zadeva svojo dobro stran.«

»Nu, če nič drugega, smete biti vsaj prepričani, da ste za lep čas preskrbljeni, kar se tiče gmotnih skrbri.«

Mercier se je moral ugrizniti v ustnice, da se ji ni v obraz zasmajjal. To večno denarno vprašanje se mu je očvidno zdelo že kar semešno. In ko ga je Marcela pogledala, ni prvi mah našla besed.

Moral bom dati proučiti najino poročno pogodbo, si je dejala na tihem. »Kaže, da njegov pravni zastopnik ni bil od muh; najbrž mu je zagotovil bogav kaške ugodnosti, če bi se imela raziti...«

Videc da premišlja in da nič ne odgovori, je spet povzel.

»Ali vam ni nikoli prišlo na misel,« je dejal tihom, »da bi si ja zategnil prvi zaželeti prostosti?«

»Vi?«

Njene velike oči so se še bolj razširile, tako je osupnila ob njegovih besedah.

Kakšna blaznost bi vas neki mogla tirati v ta korak, tolikanj škodljiv vašim gmotnim koristim?«

»Kaj vem!« je odgovoril in skomignil z rameni. »Moške prime včasih nemagljiva želja, da bi zleteli pod nebo, odkrival nova obzora... Kako naj vem, ali ne bo tudi mene premamilio?«

Cuden ogenj se je utrnil v njih očeh, ko ga je zdaj pogledala — ogenj ranjenega ponosa in komaj premagovanega srda.

»To je vse, kar mi imate povedati?«

»Zakaj bi lagal?... Ali mar veva, kaj bova jutri storila?...«

Mlada milijonarka ni vedela, ali bedi ali sanja. Naj vrag vzame njenega moža! Kako predzno se gre merit z njim — kakor da bi bila skup krave pasla! Marcela ni vedela, ali naj se smeje ali jezi.

Zakaj mu ne bi še ona dala primerni nauk?... Opozorila bi ga na primer na dolžno spoštovanje sklenjenih dogovorov — dogovorov, ki bi jih, kaže, le prerad potepatal.

»Ja z prav gotovo vem, kaj mi je bodočnost namenila!« je označila visokostno. »Navado imam bilo ni!«

»Ohola in domišljava ženska,« je pomisliš sam pri sebi.

In ko je gledal njen napeti in zapeti obraz, hoteč razbrati čustva, ki so ga gibala, je moral dati prav svoji presoji.

»Vse tole najino govorjenje temelji zgolj na ugibanju in domnevah,« je povzel nato. »Ne vi ne jazne veva, kaj nama je pripravila bodočnost... Že to je od sile čudno, da naju je usoda poslašla drugega drugemu na pot — s kakšnim namenom, pač ne moreva sama presoditi.«

»Nekam dosti zvratačate na usodo, se mi zdi.«

»Ko pa vendar vsak dan iznova občutiva njeno oblast! Ce se vi sami ne čudit, da me vidite zraven sebe, je pač to vzrok, da se preveč zanašate na vsemogočnost svoje lastne volje in ne jemljete dovolj v račun neznanih sil, ki ravnajo naša dejanja. Vidite: ja z primer se še danes ne morem načuditi, da nosite moje ime! Vsačko jutro se mi zdi, da se bom prebudil in spoznal, da je bilo vse skup zgolj sēn.«

»Bogme, edina logika!«

Moral se je zasmajjal. Toda mladi ženi ni že nekaj časa izlepa kakšna stvar šla tako do živega kakor takle njegov posmek.

Ravno je premišljala, kako bi se mu maščevali s stupeno pripombo, ko ji je zadal tolikanj nepriskrbovan vprašanje, da jo je priči minila vsa bojevitost.

Oprostite, Marcela: ali niste bili nekdar zaljubljeni?«

Tako nezaslišano predzno se ji je zdelelo to vprašanje, da ji je vsa krišnila v obraz. Prvi mah se je sama pri sebi vprašala, ali se sploh spodobi, da mu odgovori. Ali mu mar sme po pravici povedati, ne da bi se s tem ponila v njegovih očeh?

Pri takšnem človeku, kakor je Mercier, človek res nikoli ne ve, kaj naj storil, si je dejala na tihem.

Toda po drugi strani ji je bilo še zoprnejše izmišljati si kakšno laž, tem zoprnejše, ker bi se nekoga dne prav gotovo izdala.

»Že večkrat je le malo manjkalo, da se nisem,« je naposlед preprosto odgovorila. »A ker sem vselej še o pravem času spoznala, da bi se nevrednemu zaupala, sem se zavedela in sem udušila glas srca.«

»Ne,« je odmahnil Noel, »to se ne imenuje ljubezen. Kad然 pride ljubezen... v mislih imam pravo ljubezen, tisto, ki tiransko zapoveduje in si ne da od nikogar ukazati — nu, kadar vas bo takšna ljubezen zgrabil, Marcela, vedite, da se ne boste zavedeli! Takrat vam bo najina poročna listina z golj kos papirja in če boste potrebovali pretež in vzrok, da

razdrete najine rahle vezi, jih boš znali iz trte izviti, če ne pojde drugače.«

»A vi?« je vprašala ponovno. Zdalo se je, kakor da ji je mnogo važnejše, kaj bo on storil. »Ce bi lepega dne srečali zalo dekle, ki bi se vam znala vsesti v srce —?«

»Bi šel najbrže z njo,« je prosto dobro priznal. »Mnogo junastva je treba, če naj človek drugače ravna.«

»A vi seveda niste junak!« je vzkliknila živčno.

»Ni prav, da bi bil človek po vsaki ceni jun

mora človek vso noč s a m premetavati po postelji.

»To je res hudo neprijetna reč,« je pritrdil ironično. »Tudi meni se včasih pripeti... Le da mi doslej še ni prišlo na um, da bi zaradi tega pošiljal po vas.«

Takrat se mu je utrnil v očeh čuden blisk. Kakšna misel ga je neki prešinila?

Hlastno se je obrnil k obema sobicama, da sta se kar zdrnili, in zdajci vzrojil:

»Kaj pa vedve tu počneta? Ali se mi bosta pri priči pobrali?«

»Oprostite, gospod...«

»Kaj!« je zarohnel še glasneje, ne da bi jima bil dal časa za odgovor. »Gospa mi izkaže čast, da pošle pr. treh zjutraj pome — in vedve se predzrneta čakati tu, ko sem jaz pri gospe?«

»Dovolitel...« je hotela poseči vmes Marcela, ki je s čedljave večjo grozo poslušala svojega moža. »Jaz sem ju poklicala... in sicer zato, da bosta tu ostali!«

»Da se mi pri priči izgubita! Pri p-r-i-č-i!« je zavpil, skušaje preglasiti svojo ženo in delaje se, kakor da je sploh ne sliši. »Mar mislita, da moreta tu kaj pomagati?«

Deklini sta jo jadrno pobrali. Ceprav je Mercier kričal in se je delal jeznega, sta iz prešernega ognja v njegovih očeh spoznali, da jima privoči lepo noč, kakor jima jo je namenila gospa.

»Kaj je neki šnilo v vas? Zakaj greste odslavljat mojo služinčad?« je vprašala Marcela, ko sta ostala sama v sobi.

»Zato, ker nisem vedel, kaj naj počнем z njima,« je odgovoril na moč preprosto. »Te ženske so vse preveč radovedne, povsod vam vtaknejo svoj nos. Preveč jih razvajate, Marcela! Boste videli, če pojde tako dalje, boste kmalu popolnoma odvisni od njih... Saj ste kakor otrok... Popolnoma vas imajo v rokah!«

Pri teh besedah je meni nič tebi nič sedel na rob njene postelje, jo prijet za obe roke in jih podržal v svojih.

»Dete moje... ko bi vedeli, kako blagosavljam vašo nespečnost!... O, kako lepo je, kadar se dva dobita ob tej uri in v taki pomanjkljivi obleki... Dajmo, poglejmo najprej ročico!... Nič vročine?... Ne, prav nič. In utrip?... Normalen, menitno!... In glava? Nič ne boli?«

Nežno je položil roko na njeno zardelo čelo. Potlej se je pa njegova ruka že drzneje in božajoče spustila na ramo, zapeljivo se leščeočo izpod svilnatih čipk.

»Sreć moje... kako lepo ste stobili, da ste me poklicali k sebi!... Zaradi dane besede, ki ste jo terjali od mene — vrag naj jo vzamel — ne morem sam nikoli prvi začeti!... Trdorseno je to bilo, ta vaša zahteva o stvareh, ki so vendar med zakoncem tolikoj naravne... Na sreća lahko vi rečete prvo besedo, kadar vas je le voljla... O, res čudovito ste storili nocoj, ko ste me spomnili, da sem vaš mož...«

Pokril ji je roke s poljubi. In počasi so smuknili njegovi poljubi na zapestje in potem še više.

»Kako ljubke lehti imate... Oh, in te vaše nebesko lepe prsi!...«

»Kaj vam pa je?«

V enem skoku je mlada žena planila iz postelje — seveda na drugi strani, kakor je sedel njen mož.

»Zblaznelli ste!« je vzkliknila hri-pavo.

Noeljo je nekaj trenutkov nemo gledal, toda njegove oči so zrle tako nesramno, tako predzrno in zraven takoj porogljivo, da ni več vedela, kaj naj si misli.

»Vaša sramežljivost, srce moje, je doocela naravna, je povzeti brez sleherne zadrege. »Nu, lezite vendar!... Saj ste tako lepo rekli, da ne marate sami ležati!«

»Krivo ste me razumeli!... Nisem imela namena...«

»Budit mi ob treh zjutraj za prazen nič? To si lahko mislim!... Spal sem ko polh!«

Malomarno je vstal in zazehal.

Vse vrste oblek, nepremočljivih Hubertusov, plaščev, perila itd., si nabavite po zelo nizki ceni pri

Preskeriu
Sv. Petra cesta 14

Ali imate bolne žive? Kako to doženete, vam pove naš članek

Odgovorite na tale vprašanja:

1. Ali ste preobčutljivi in zelo dozvezni za vtise? Ali ste plahi?
2. Ali ne marate ljudi okoli sebe, ali se pa bojite ostati pravilno sami?
3. Ali radi zardite? Ali jecljate?
4. Ali ste neradi kaže v javnosti in vprilo svojih predstojnikov?
5. Ali vam je nerodno, če vas kdaj opazuje pri delu? Ali greste čez cesto, da ne bi koga srečali?
6. Ali se pretirano ukvarjate s tem, kaj drugi o vas misljijo? Ali se radi opravljate?
7. Ali ste ljubousumi, ali pa radi koga esumite?
8. Ali ste činični ali pa svojeglavi?
9. Ali se neradi vežete? Ali si znate obhraniti svoje prijatelje?
10. Ali vam je ljubši vas spol, ali so vratite drugi spol?
11. Ali vam manjka zaupanja vase? Ali si dostikrat želite, da bi se enkrat postal otrok?
12. Ali sovravite otroke? Ali vas je strah pred poroko?
13. Ali ste bili nesrečno zaljubljeni? Ali se cutite osamljene?
14. Ali ste bili nesrečni med 14. in 18. letom? Ali ima kateri član vase družine na vas velik vpliv?
15. Ali hitre izgubite pogum? Ali počasto priznate, da niste imeli prav?
16. Ali se smilite samemu sebi in ali ste zelo zadovoljni s seboj?
17. Ali imate strah pred odgovornostjo, ali se pa preveč nase zanataši?
18. Ali hitro spominjate stalo in dobro voljo brez pravega vzroka? Ali ste apatični, brez častihlepnosti?
19. Ali zamarnujate svojo zunanjost, ali pa stoje pred ogledalom?
20. Ali ste po vnu potrli ali bojaveli?
21. Ali preveč kraljite ali pijete?
22. Ali se čutite manjvredne, ali pa skusate prespletiti ljudi in se delate voč, kakor ste?
23. Ali ste večkrat pobiti in nezmožni, da bi dobro opravili svoje celo?
24. Ali pretiravate nebitne stvari? Ali se težko dočela sprostite in cupoljite?
25. Ali slabo spite ali preveč?
26. Ali se združite utrujeni? Ali se zvezter bolje počutite ko že dan?
27. Ali se težko za kaj odružite, ali se pa zelo dostopni tujim vplivom?
28. Ali imate hudo mrzljino do vsega novega ali do vsega zastarelega?
29. Ali radi bede sanjarite, ali vas dosegajo prazne in nizke misli?
30. Ali se hitro utrudite, ali se pa morate vedno s čim ukvarjati?
31. Ali se težko zberete, ali pa imate slab spomin?
32. Ali iskošete prenata drobne vskdanje neviciočnosti, ali pa veliko gordnjate?
33. Ali imate včasih občutek, da je vse ekeli vas neresnično, ali pa da se ljudje neresnično?
34. Ali ste kdaj doživeli živeni zlom, ali vas je pa obšla želja po samomoru?
35. Ali ste kdaj opazili pri sebi helenške simptome, ki jih je zdravnik spoznal za namišljene in za plod vaših živcev?
36. Ali preveč premisljate o svojem zdravju, ali trpote za živčno dispepsijo (slabok probavo), za nervozni utrjenjanji srca, za nadutino in kroničnim eksemom it. sl.?
37. Ali se redko smejete in ali vas hitro oblije seže?
38. Ali združite in kupljete kakšne stvari, ali bi sa jih pa radi spotrčali, komaj se jih dobro dobiti v last?
39. Ali vam je nerodno zamenjati prostor, silentni novi znanje, spremniti obliko — ali pa radi to dežete?
40. Ali ste nerodni v praktičnih zadevah, ali pa v besedah in gestah, trdo da se jih poznejo kose?
41. Ali želite storiti nekatere stvari na poseben način, na primer prešteti štuvilo črk v besedah ali stopnice, ali se pa hocete te načinodno preprati, ali ste plinsko nipoč dobro obrnili in vrata zaprili, pogledali ati ni kdo pod pustollo, itd. Ali morate detali in se običati na poseben način?
42. Ali se bežite včasih, n pr. gor, nebotičnika? Ali se vam ždi, da vas nekaj vleče v globino?
43. Ali imate pretran strah pred kazili in pred okužitvijo? Ali si vsak ali umite roke?
44. Ali težko ditate in vam je tesno v pristorih, v tehnih sobah: ali se pa bojite prekorčiti široko dvoran?
45. Ali ste telesno strahopetni in ali se lažete tudi tedaj, ko ni potrebe?
46. Ali se zatekate k vedečevalcem?
47. Ali ste praznoverni?
48. Ali živite v večnem strahu pred blaznostjo, smrto, starostjo, pred temo in pred vodo?
49. Ali često menjate službo? Ali se v nobeni ne morete udomačiti, ker ne najdet dela, ki bi vam uganalo?
50. Ali imate knjige rajški ka hudi? Ali vam je nerodno govoriti z ljudmi, ki jih komaj poznate?
51. Ali imate kakšne smrčne navade kakor n pr. gledanje nohtov, grizanje ustnic, ruvanje las, počenjevanje vseh včasih v časopisih s svitnikom ali črnilem, trganje papirja itd.?

»DIVJAK«

Biti hoče sam, a ne iz strahu, temveč ker ne ceni nobene družbe razen svoje; često je brez vzroka krut, hladan, brezobjeren.

Taki nevrazni bolniki so bili Napoleon, Newton, Beethoven in Schopenhauer.

Edino ljubezen in prijateljstvo bosta takega bolnika rešila iz osamljenosti, drugače pa pa neizogibno začel v pretirani ponos, zraven bo na postal plah in razočaran.

NEZADOVOLJNEZ

»Divjaki« se včasih spreverjajo v drug tip, ki se obreguje ob vse in vsekar, svojih napak pa ne vidi. Tak človek muči svojo ženo z bedastim sumnjenjem, svojim tovarišem očita spletkarjenje, terja potrdilo za sleherni dinar, ki ga posodi, itd.

Ta nevrazni bolnici so bili Bojan Adamčič s svojimi orkestromi, Jožek in Ježek, člani rad, igra družine, vmes nekaj počne ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Zvoki v oddih (Radijski orkester) ■ Konec ob 23. ur.

kajpak ni vedel, kaj naj vse to pomeni.

Tedaj je uradnik segel v predal, vzel iz njega 2.000 šilingov in jih izplačal gospodu Müllerju. Müller I se je čudil, ko je stal z 2.000 šilingi na cesti in kajpak zadeve sploh razumel ni. In do današnjega dne še zmerom ne ve, zakaj je takrat dobil 2.000 šilingov.

Radio Ljubljana od 4.—10. februarja 1937

CETRTEK, 4. FEBRUARJA

12.00: Plošča ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila

■ 13.15: Radijski orkester ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Pester spored (Radijski orkester) ■ 18.40: Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarčič) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zabavno kramljanje (g. Narte Velikonja) ■ 20.00: Za vesele, za debelo so stvari te ponore, stará Šara, nov izum in konfeti — bum, bum, bum! — Pisan večer, pri katerem so delujejo: Bojan Adamčič s svojimi orkestromi, Jožek in Ježek, člani rad, igra družine, vmes nekaj počne ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Zvoki v oddih (Radijski orkester) ■ Konec ob 23. ur.

PETEK, 5. FEBRUARJA

11.00: Solska ura: Živali v ljudski veri Slovencev (g. Vinko Muderndorfer) ■ 12.00: Slovenska vokalna glasba (plošča) ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Radijski orkester ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Ženska izobrazba (prof. Slava Lipoglavšek) ■ 18.20: R. Korsakov (plošča) ■ 18.40: Francosčina (g. dr. Stanko Leben) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zanimivosti ■ 20.00: Rezervirano za prenos ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.30: Angleške plošče ■ Konec ob 23. ur.

SOBOTA, 6. FEBRUARJA

12.00: Plošča za ploščo — pisana zmes pesnic veselih in godbe za ples ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Plošča za plošča — pisana zmes pesnic veselih in godbe za ples ■ 14.00: Vreme ■ 18.00: Za delopust! (Igra Radijski orkester) ■ 18.40: Pogovori s poslušalec ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Pregled sporeda ■ 20.00: O zunanjji politiki (g. dr. Alojzij Kuhar) ■ 20.20: Otresi skrbiv v predpustnih se dneh — za šale poskrbi, za zgodbe in smeh. Zabaven večer ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Same poskorne! (Igra Radijski orkester) ■ Konec ob 23. ur.

NEDELJA, 7. FEBRUARJA

8.00: Vesel nedeljski pozdrav (plošča) ■ 8.30: Telovadba: 15 minut za dame, 15 minut za gospode (vodi g. profesor M. Dobovšek) ■ 9.00: Čas, poročila, spored ■ 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz Trnovske cerkve v Ljubljani ■ 9.45: Verski govor (g. ravnatelj Jože Jagodje) ■ 10.00: V znamenju pusta ■ 11.20: Crtalne točke (plošče) ■ 11.30: Otočka ura: Nastop olrok pod vodstvom ge. Marije Grošljeve ■ 12.00: Kar imamo, to vam damo (plošče po željah) ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Koncert na harmoniki (g. Rudolf Pillich) (oddaja prekinjena od 14. do 16. ure) ■ 16.00: Zupan in vrag — spevogra (čl. zbor »Grafike«) ■ 17.00: Kmetura: Kako zatiramo škodljive sadnega drevja III. (g. Flego Anton) ■ 17.30: Godba za ples in šale vmes ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 20.00: V. Vodopivec-Schönhaar: Kovačev študent — spevnaigr ■ 20.30: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.00: Večer operne glasbe ■ 22.30: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Za ples in kratek čas (plošče) ■ Konec ob 23. ur.

PONEDELJEK, 8. FEBRUARJA

12.00: Pisano polje (plošče) ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Baleina godba (plošče) ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Zdravniška ura (g. dr. Anton Breclj) ■ 18.20: Nekaj slovenskih skladb za klavir (plošče) ■ 18.30: Slovenska narodna pesem (g. Fr. Marolt) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zanimivosti ■ 20.00: Večer vesele domače glasbe in pesmi ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 22.15: Za ples in kratek čas (plošče) ■ Konec ob 23. ur.

TOREK, 9. FEBRUARJA

11.00: Solska ura: Nastop malih harmonikarjev (vodi g. Pavel Rančigaj) Nadaljevanje na 8. str. v 5. stolpu

Hranilne knjižice

vseh zavodov kupite ali prodajte najbolje potom moje pisarne

Posojila,

Skrivnost leopardjega človeka

Prečuden doživljal v Mozambiku

Zdela sta se nerazdržljiva. Kadar si Ramon da Costa, lastnik hotela, ki je v njem kar mrgolejo belih miravelj in ki se je kakor v zasmeh ponusal z napisom: hotel Splendide*, plačal svoj račun, je ponižno smehljane lega mesanca z užerom spremiljo rečanje leoparda, ležečega pri njegovih nogah.

»Ali vam ta leopard ne odvraca govor, da Costa?« sem ga nekoč vprašal.

»Ne, vsaj mislim, da ne,« mi je odgovoril. »Ljudje, ki imajo mene radi, imajo radi tudi mojega leoparda; kaj ne, Ramon?«

Zver je bil namreč krestil s svojim imenom. Leopard je dvignil glavo, razpljal je za hip svoje lene zelene oči in se spet zamaknil v prejšnjo nečastnost.

Da Costa se je zahihital. Zdela se je, da me ima tako rekoč za ujetnika v svojem nemarnem hotelu, dokler mi ne bo portugalska gospoška dovolila rudošledne pravice. Mnogo dražjega hotela, onstran ulice, si pa kajpak asem mogel privoščiti.

Kadar se je da Costa smejal, se je njegova bela brazgoščna na desnem čelu krvavordeče pobarvala. Nenavaden je bil kontrast med to živo rdečico in njegovim rjavkastobledim licem.

»Znamenje njegovih kremljev, je dejal mesaneč. Z nožem sem se zagnal nanj. Najna kri se je pomešala in postala sva krvna brata — človek in leopard.«

»No, reči moram, da je to za hotel prav čudno domača žival,« je dejal tedaj nekdo za mojim hrblom s pristnim američkim nglasom. Začudeno sem se ozrl. Ze Evropi so v Mozambiku redkost, kaj šele živ Američan!

Majhen, trebušast in plešasti gospod je prijazno nasmehnil izra temnih naočnikov. V levici je imel solničnik, v desnici veliko svileno ruto, ki si je z njo venomer briral pot s čela. Kar je pa najbolj zbudilo mojo pozornost, so bile njegove orokavice roke. Usnjene rokavice so v tropskih krajinah resa skrajno čudna reč.

»Če ostaneš tu takoj, se boste s to živalco že že bliže seznanili,« sem dejal. »Ali vas snem povabiti na kožarlek?«

»Hvala, prav vesel sem vašega vabilja,« je odgovoril in se pogreznil v globok trstilast stol. »Ali mislite, da dobim takoj oranžado?«

»Zelo dvomim,« sem dejal, »vendar dajva, ujezova Costa, naročiva za šalot! Ali ste prišli davti s tovornim pakom?«

»Da, ko se bo vračal, pride spet pome...«

»To bo že že deset dni.«

»Vem, Deset dni bo zame kar dovolj.«

Sočutno sem si ogledoval tega magičnega, debelega moža.

»Morda vam lahko nekaj svetujem,« sem začel. »Oba hotela v Mozambiku sta prav slaba. Toda oni drugi je pravi raj v primeri s temelj tukaj. Če vam ni mar par dolarjev...«

Nasmehnil se je, boječe se je nasmehnil, tako da je pokazal svoje umetno zobjevje. »Meni je ta hotel vseč. Njegov lastnik, Ramon da Costa, mi ugaja, a nič manj njegov leopard.«

Kakor na znamenje sta se v tistem trenutku prikazala v zamazani hotelski veži možak in njegov leopard.

»Ali imate oranžado, da Costa?« sem zini.

»Še nikoli nisem slišal te besede,« je odgovoril. »Pač pa imam nekje nekakšen sirup.«

»Sirup tudi ni najslabše,« je veselo dejal mali debeluhar.

»Torej sirup za gospoda, zame pa kakor po navadi,« sem dejal in pokimal da Costa.

Mešanec je odštorkljal in leopard za njim. Američan je zrl za njima.

»Kakor dva brata,« je zamrmljal.

»Saj tudi sta, še krvna brata povrhu,« sem zagadel. »Le žal, da se prenoverje domačinov o krvnih vežeh v praksi ne potrjuje.«

»Kako to mislite?«

»Po veri domačinov bi moral namreč umreti tudi človek, kadar umre njegov krvni brat leopard,« sem režaje se odgovoril.

Mož z rokavicami si je otril čelo in si me načanko ogledal.

»To je zelo zanimivo,« je zamrmljal. »Povejte mi kaj več o tem.«

»O, saj je samo ena izmed mnogih afriških pripovedek, ki vanjo verujejo črni,« sem dejal in zazehal. »Mnogo domačinov se pridruži in prispeva, da so to ali z drugo zverjo v krvnem sorodstvu. Včasih s kakšnim levom, včasih s leopardom, včasih celo s šakalom. In nekateri prav resno verjamajo, da se lahko človek spremeni v zver, zver pa spet v lopuka. Vendar, kadar zver umre, umre tudi človek.«

»To se mi zdi zelo zanimivo!« je vzkliknil Američan.

»Ta osnovna misel,« sem nadaljeval, »je podlaga vsem afriškim tajnim družbam, saj ate gotovo že slišali kaj o leopardjem človeku. Toda to je spet

* Splendide = blešeč; razkošen.

druga reč. V Evropi so tole praznovanje krstili z znanstvenim imenom likantropija. Že v starem veku se je zdela vera, da se utegne spremeni v volka, neke vrste duševna bolzen...«

»Da, Petronij piše o tem,« je pritrdil Američan.

Začudeno sem ga pogledal, ker res nisem pričakoval, da bi bil ta mož v prostem času prebiral celo latinske pisatelje.

»Kakšen je prav za prav vaš po-klic?« sem ga kar naravnost vprašal.

»Skromno se preživljavam s prodajo ovratnih gumbov,« je odgovoril. »Pi-sem se za Dwighta Della.«

V tistem trenutku se nama je približal Ramon da Costa, nosec na pladnu pijače. Leopard se je plazil za njim.

Nikoli nji mal, plešasti Američan slekel svojih rokavic. Na rokah jih je imel med jedjo, in splah zmerom. Čez nekaj dni so se mi zdale njegove rokavice tako domače kakor njegovi temni naočniki, ki jih ni nikoli odložil. Spriznati se pa nisem mogel z njegovo vprav strastno zaverovanostjo v praznovanje, da se utegne človek spremeni v žival. Zmerom znova je zasukal pogovor na to.

Svetlobal bi vam, da ostanete tajni pri svojih gumbih,« sem mu dejal nekega dne, ko mi je zaupal, da nameščava stvar do dne prečudirati, da bi potlej doma lahko znanstveno predaval o likantropiji. »Prodaja ovratnih gumbov je prav golovo koristnejša. Sicer pa — v Afriki menda niste prišli meščariti z ovratnimi gumbi?«

Mali, zavajljeni mož se mi je dobrovoljno nasmehnil.

»Čez mesec dni bi bil borač, če bi bil imel takšen način. Na počitice sem prišel... In ker sem že slaknil moža in leoparda, ki sta si bližu kakor najni prijatelj, da Costa in njegova ukročena zver, ki teka za njim ko kužek, mi je pri duši tako, kakor utegne biti načelen fantiču, ki pride prvič v cirkus.«

Zavzdihih sem, ker je že spet načel neizogibno zadevo.

»Da Costa si je ukrotil svojo zver z raznimi zvilenjimi triki,« sem dejal. »To je pa tudi že vse.«

Američan si je popravil naočnike in zmajal z glavo.

»Nisem vaših misli,« je pohlevno dejal, »trički so zvezne bluf, a živali ni moči blufirati. Vidite...« (Z orokavicama rokama je pograbil kup kvart, ki sem si jih bil pripravil za igro) »...tele kvarte so zdaj že cele v mojih rokah. Pravilen gib in...«

Nekaj tržljajev njegovih zapestij, in ves kupček kvart je bil pretgrjan na dvoje. Z odprtimi usli sem strmel vanj. Ta na video popolnoma nedolžni mož mora imeti zapestja iz jekla. Strašljivo se je nasmehnil.

»Tole je bil trič,« je nadaljeval. »Toda kaj to pomaga? Kvarte so zame kljub temu spansk vas. Ce bi na primer nočoj igrali z menoj marjaš, bi bili gotovo že pred polnočjo vi lastnik moje tovarne gumbov v Massachusetts.«

Zarežal sem se.

»Res ne bi vedel, kaj bi s tako tovarno počel. Rajši se malo pokrepčaj,« sem dejal.

»Meni sirup,« je naročil Dwight Dell.

»Steklenica je že skoraj prazna, se-nor,« se je oglasil v prazdu da Costa.

Neslišno je bil vstopil v spremstvo svojega leoparda.

»No, zame bo že še dovolj,« je menil debeluhar. »Moj paraški odpuluje jutri.«

Torej ste že sklenili vse kupčije,

vse je pri kraju — kakor moj si-rup?« se je zarežal da Costa.

Jutri zjutraj bo gotovo vse pri kraju,« je zamrmljal Dell in si natočil sodavice v kozarcem.

Fa PLES

129-
5305-72

Lepi, lahki in poceni plesni čevlji iz Crep de China v črni in beli barvi. Stanejo samo din. 69.-

69-
5405-6206

99-
5105-1206

99-
5805-69

29. 49.
Naše nogavice so znane kot najbrznejše in najboljše. Vse barve k vsaki toiletti. Stanejo samo din 29. Cista siva „Kračica“ din 49.-

149-
1837-21

149-
1337-21

Radio Ljubljana
Nadaljevanje s 7. strani

12.00: Za vsakega nekaj (plošče) ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Cas, spored, obvestila ■ 13.15: In nekaj za vse (plošče) ■ 14.00: Vreme, horza ■ 18.00: Za pust! (Igra Radinski orkester) ■ 18.40: Arabski imperij (kalifat), g. Fr. Terseglav ■ 19.00: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Natura ■ 19.50: Zabavni zvočni tednik ■ 20.00: Ku:ent v Ljubljani. — Pisan včer sodelovanjem članov rad, igral, družine in Cimermanovega tria, vmes plošče. Besedilo napisal Ivan Rob, včer vodi Ipi ■ 22.00: Cas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Kdor hoče naj pleše, kdor ne, naj sedi — vsak pa veselje naj z nami deli! — Sodelujejo: Radinski orkester, g. Kavčič s harmoniko in plošče ■ Konci ob 24. urici.

SREDA, 10. FEBRUARJA

12.00: Orkestralne točke (plošče) ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Cas, spored, obvestila ■ 13.15: Ruske duhovne pesmi (plošče) ■ 14.00: Vreme, horza ■ 18.00: Zanimo glasbila (pihalni in godalni kvartet) ■ 18.20: Ročna dela: preprosta vezava knjige (g. Mir, Zor) ■ 18.40: Pomen rudarstva za naše nar. gospodarstvo (vseničilski prof. ing. V. Gostiša) ■ 19.00: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nacionalna ura ■ 19.50: Šahovski kolicic ■ 20.00: Ivan Preger: Preser nov pogreb. Dramatska slika. Izvajajo člani radijske igr. družine ■ 20.45: Orgelski koncert g. Franca Schuschnigga iz Celovca (prenos iz stolne cerkve v Ljubljani) ■ 22.00: Cas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Čajkovski: VI. simfonija (plošče) ■ Konci ob 23. urici.

Cene naših malih oglasov so zmerne in času primerne!

V tistem trenutku je leopard besno zarenjal in zdelo se je, da se pripravlja na skok. »Držite bešijo!« sem kriknil.

Dalje prihodnje

Izdaja za konsorcij »Družinskega tednika« K. Bratuša, novinar; odgovarja Hugo Kern, novinar; tiska tiskarna Merkur d. d. v Ljubljani; za tiskarno odgovarja O. Mihalek — vsi v Ljubljani.